

Lest izhaja vsak dan
3 mesece L. 22.—
6 mesece L. 42.—
1 leto L. 80.—
v čezmorski L. 100.—
za posrednike, zahvaljujoč se, za besedo, najmanj L. 3.

Naročnina: za 1 mesec L. 8.—
L. 75.—, v inozemstvo mesečno
— Organična za 1 mm prostora
— in obrtno oglašje 75 stot., za
oglašje denarnih zavodov L. 2.—
za besedo, najmanj L. 3.

EDINOST

Uredništvo in upravnništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopolni naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglašje, reklamacije in denar na upravnništvo. Rokopisi se ne vračajo. Neprilagojena pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarna "Edinost". Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Proč s črnimi očali!

(Par besed v odgovor piscu članka: Nogomet v oči navadnega ponižnega zemljana)

Prip. ur. Priobčujemo tudi ta odgovor na članek g. P. D., ki smo ga objavili v tokovi številki. Zelim, da bi bila s tem polemika zaključena in da bi se nadaljnji pretres vprašanj, ki so se v obeh člankih omenjala, prenesel v posamezna sporna društva in krožke.

Trda beseda je padla. Nisem mislil, da bo moje citiranje Lefèvrevih misli o nogometu izzvalo tako reakcijo s strani gospoda P. D. Izognil pa bi se vsakršne debate, ako bi zlomek bil v resnici tako črn, kot ga slika članek in ako bi isti ne opomnil v svojem članku, da Lefèvre ni bil nikak vzgojitelj, pač pa vojni minister. Doznavam, da je ta vojni minister bil pred leti profesor, kar naj omenim le mimogrede. Stvar pa gre še dalje. V kolikor zasledujemo napredek sporta na naši zemeljski obli, vidim, da se do danes ni še nikoli v toliko izpopazil in tako nastopil kot g. P. D. Nasprotno bodo za našo javnost dragocene izjave slavnih čeških pedagogov dr. Gruha in Lisinskega, ki sta v krasnih barvah ilustrirala na zadnjem pedagoškem kongresu v Pragi ravno od pisca tako sovražno opisani panogi — nogomet in hazeno. Hazena je idealno telesnovzgojen in duševno zgojen sport, pravi Lisinski, ki si je na pedagoškem polju priboril že nebroj laurik. To pravi državljani tiste dežele, ki je rodila Tyrša — zemljan, ki ga je razsvetlila praška fakulteta.

Čemu citiram to, bo dejal članek in mi zabrusil v obraz: Hic Rhodus, hic salta! Počasi prijatelj! Vidim, da je članekju duševni moment naših zunanjih dokazov razvika našega sporta posebno pri sreč — vendar pa ne morem iti mimo trditve g. člankarja, ko govori o telesnovzgojenem momentu in citira slučajno zopet moje besede, objavljen v poročilu o lahki atletiki, kjer obžalujem dejstvo, da naša društva z negovanjem nogometa zamenjajo druge sportne discipline. Nisem pa napisal **nogometaši**, ker se striktno držim pravila, danega od strokovnjakov (Ascroft-Tottenham Hotspur), da ne smejo negovati nogometaši nikake vrste atletike, ki je vezana na enostransko razvijanje mišičevja (tek — hoje, plavanje — prsa in roke, dviganje uteži — roke, ciklizem — prsa in noge itd.) Kar se tiče nogometa, združuje isti vse panoge lahke atletike, ki je popolnoma dovoljna za sorazmeren razvitek človeškega telesa (tek na kratke proge, vztrajnost dolgih prog, sprint in skat, skok v višino in daljino, mete vsake vrste, vedno se menjače stafete z izmenjavo žoge itd.) Moja jeremijada v tem oziru je šla na rovaš društev, ki se ne potrudijo v zbiranju lahkih atletov izven svojih nogometnih teamov. Moram se zopet dotakniti skrajno nevarne točke v člankarjevem pismu, točke, kateri bi marsikdo pripisoval nekako tendenco, kar bi bilo zelo žalostno, ako bi se izkazalo za resnično. Marsikateri čitatelj je že uganil, da gre tu radi indirektnega vzroka prekinitve tekme Adria-Obzor — za res obžalovanja vreden slučaj, ki je dal povoda drugemu tudi obžalovanju vrednemu slučaju (Vekjet-Tominc).

V tem je popolnoma neupravičena rditve, da se naša mladina veseli, če e nasprotnik zbrcan in nezavesten na leh. To se do danes še ni pripetilo — toliko kavalirstva je vedno v vseh naših četah. Ako je zadnjič Vekjet obšel z zlomljeno ključnico — to bila nesreča in on je s svojo drzno gro sam drvel v njo. Kdor bi trdil, da mu je bila ključnica zlomljena z brco, ta laže — padec pa je zakrivila insidijoznost njega samega. Da se je kdo veselil tega tragičnega incidenta, je smešno trditi. Trditve, da je med igralci razširjeno »splošno, četudi prikrito pravilo«, če je igralec nadležen, breni ga kamorkoli, a tako da bo izgledalo kot nesreča, gre na rovaš sportnih vodij in načelnikov nogometa, kar ogroženo zavračamo! Vemo pač dobro, da pri igri, kjer je glavno orodje noga, brez brce ne gre, in to vedo nogometaši sami in eden drugemu oprašajo. Če je pa tuptam kdo »trapiiran«, je v resnici v slabavo občinstvu in igralcem, četudi njega jezi. K temu bi tudi spadal trditve pisca, ki skuša konstatirati, da se največ (!) pretepotov in nesreč tudi smrtnih, dogodi na nogometnih igriščih. Jaz pa temu nasprotno trdim, da bi zamogli vsi listi na tem božjem svetu opraviti brez kronistov, ako bi se drugod nesreče ne dogajale. Vsa najmanjši incident na kateremsih igrišču dvigne navadno veliko prahu, kar znači, da je isti nekaj posebnega, redkega. Smrtni slučaj? Čitali smo res pred kratkim, da je strela udarila v igro pred nogometnimi vrati, ubila enega in ogluhomemila štiri nogometaše. Mislim, da to ni incident tehnične narave. Pred leti je obšel vratar

ogrskih strelcev mrtve na igrišču, pred dvema letoma je enega igralca iz Nürnberga zadela med igro kap. Drugih težkih slučajev, jaz, ki vedim statistiko, ne morem zaznamovati, razen incidenta med Beorom (Pro Gorizia) in Kalischem (Edera), kjer je poslednji imel poškodovane ledvice.

Zadnji ukrep Udruženja proti Tomincu bo marsikomu v lekcijo in s takimi odredbami, bomo prišli do tega, kar članek išče s pomanjševalno lečo.

Tudi druge trditve g. člankarja, odgovarjajo le duševnemu razpoloženju njega samega napram nogometu. In to je sovražno. Čut družabnosti je bil ravno potem nogometa visoko dvignjen! In to ne v enajstotici, kakor trdi g. članek, ki naj ve, da ima najmanjši družstvo najmanj petdeset sportnikov, temveč med sportniki edine sploh. Kdor zamore trditi, da ne vlada družabnost med nogometaši »Prosvete« in »Adrije« — »Prosvete« — »Adrije« in »Concordije« torej med ljudmi, ki se nikdar prej niso poznali, ta spi o belem dnevu. Nedisciplin in prevladje strasti vlada le tam, kjer tisti, ki nadomeščajo pri nas strokovnjake, to so sportni vodje in načelniki, ne znajo svojih celot naučiti prenašanja porazov. In misli li članek, da bi danes ena kombinacija med Adrijo in Prosveto še držala razdvojeno našo publiko? Ne — »mrznja« bi se razblinila in se umaknila ponosni skupni ambiciji! — Tudi kombinacija med Adrijo in Obzorom bi dosegla isto. In to je v ostalem eden izmed mnogih namenov sporta samega. Res je, da se kdo — pijan zmage — tuptam izpopazi, toda to so izjeme. Ravno imam pri rokah članek v »Piccolo della Sera«, kjer se razpravlja o fuziji Glorije in Olympije na Reki. Kdor pozna tamošnje razpoloženje med tekmečema in napetost publike, se mu zdi tak poizkus smešen, jaz sem pa uverjen, da bo že prvi nastop iz teh dveh stvorjene nove edince — nosna manifestacija reškega nogometa, uživana od obojestranske publike v najbolj pristranem razpoloženju.

Ni-li torej nogomet socialnovzgojna edinica? Ni-li nogomet šola discipline! Zakaj obtežuje ves naš sportni življenje četo »Prosvete«? Radi vzorne discipline, ki je resničen vzgled vsem drugim! In to doseči bodi naše stremjenje, ne pa podirati, kar je stalo truda in razočaranja!

Vsaka, še najbolj zdrava konkurenca ima nekaj slabega na sebi. Odpraviti to »slabo« pomeni razbiti konkurenco. Z razbitjem konkurence izgine v monotonost življenja, ki je skrajno nevarna. To ne samo v sportu, pač pa posebno v sportu.

Zastonj je, da citira oziroma omenja članek Tyršove železne zakone. Žalibo »tempora mutantur« (Navajam ta rek popolnoma osamljen, brez drugega dela!) Naj sportno zaključim: — Sodnik, tudi ne ravno strokovnjak, če ni Gama ali Barzamore 22 igralcem poldruge uro držati uzde in jih pokazati občinstvu kot najboljše, najplemenitejše kavalirje, ki lahko dajo istemu resničnega užitka, ki ga vsebuje pristen nogomet!

Pa brez zamere! S. R.

Program ministrske seje

Ministri bodo 2. avgusta poleg važnih gospodarskih vprašanj proučevali tudi nekatere ukrepe glede Julijske Krajine.

RIM, 21. V palači Chigi se vršijo pripravljala dela za sejo ministrskega sveta, ki se bo vršila dne 2. avgusta in ki ji pripisujejo veliko važnost. Ministri se bodo bavili na tej seji tudi z nekaterimi ukrepi glede Julijske Krajine. Že včeraj se je vršilo v palači Viminale preliminarne zborovanje, katerega so se udeležili prefekti in fašistovski tajniki iz Julijske Krajine, z Reke in iz Zadra. Gotovo je, da bo notranji minister Federzoni dne 2. avgusta poročal na ministrski seji o izidu tega zborovanja. Nadalje se bo ministri svet podrobno bavil z žitno bitko.

Finančni minister Volpi, ki se je včeraj povrnil v Rim, je imel danes važne razgovore z ministrom Giurattiem, Roccom in Belluzzom. Vsi ti razgovori so bili zgolj gospodarskega značaja. Na ministrski seji bo poročal Volpi o gospodarskem in finančnem položaju v deželi.

Ministrski svet bo proučeval ukrepe za pospeševanje gospodarske bitke, kakor ustanovitve posebnih konsumnih razprodajalnic za delavce in uradnike, omejitve urnika za razpečevanje alkoholnih pijač v javnih lokalih in vprašanje izdelovanja kruha.

Z vprašanjem izdelovanja kruha se je te dni bavil tudi osrednji tržni odbor, ki je predlagal mešanje dobre moke s čim večjimi odstotki slabe moke. Pod vodstvom comm. Stuchija pride te dni v Rim komisija mlinarjev, ki jo bo v vsaki zadevi krušnega vprašanja zaslil gospodarski minister on. Belluzzo.

Ministrski svet bo na seji dne 2. av-

gusta proučeval tudi vprašanje organizacije šadikalnega ministrstva, pravilnik glede ustanovitve pokrajinskih gospodarskih svetov in vprašanje napredovanja nekaterih visokih uradnikov.

Obiski odličnih oseb v Poudizju

RIM, 21. »Radio Nazionale« sporoča, da bodo tekom poletja obiskali Poudizje ne le člani vlade, marveč tudi člani krajevske hiše. Pred nekoliko dnevi je posetila razna otroška zavetišča v Poudizju nadvojvodinja Aostska. Včeraj je prispel v Ponte d'Isarco vojvoda Pistoiski. Prebil bo tamkaj nekaj tednov. Tekom tega tedna bo obiskal Trident, Valle Gardena in druge kraje v Poudizju prestolonaslednik. Ravnotako sta si nedavno ogledala številne kraje okoli Tridenta načelnik generalnega štaba general Badoglio in državni podtajnik general Cavallero.

Konfederacija za pomorske in zračne prevoze

RIM, 21. Danes je bila ustanovljena v Rimu konfederacija družb za prevoze po morju in zraku. Članice te konfederacije so številne zveze brodalstnikov in državnih zvez za prevoze po zraku. Za predsednika te konfederacije je bil potrjen profesor Dionigi Biancardi; za tajnika pa odvetnik Giulio Perosio. Vodstvo konfederacije je oddalo udanostne brzojavke prvemu ministru on. Mussoliniju, prometnemu ministru on. Cianu, pravosodnemu ministru on. Roccu in državnemu podtajniku on. Suardu. Sedež konfederacije se nahaja v Rimu.

Novi italijanski poslanik v Pragi predložil poverljiva pisma

RIM, 21. Iz Prage poročajo: Predsednik republike Masaryk je danes sprejel novega italijanskega poslanika v Pragi comm. Preziosija, ki mu je predložil poverljiva pisma. Ob tej priliki je imel italijanski poslanik daljši nagovor na predsednika češkoslovaške republike.

Prilpave za sprejem gen. Nobile ob povratku v Rim

RIM, 21. Povratek generala Nobile, ki je z Amundsenom preletel severni tečaj, bodo proslavili Rimljani na najbolj svečan način. Na dan pred prihodom generala Nobile bo rimski guverner povzel mešane potom letakov, da se polnoštevilno udeležijo sprejema generala Nobile in italijanske posadke zrakoplova »Norge«. Ob prihodu v Rim bodo sprejeli generala Nobile na kolodvoru zastopniki ministrstva za zrakoplovstvo in zastopniki rimskega guvernerata. Rimski guverner sen. Cremonesi bo spremljal generala Nobile v posebni kočiji do palače Chigi, kjer bodo general Nobile in ostali člani posadke zrakoplova »Norge« predstavljeni Mussoliniju.

Naslednje dni bodo general Nobile in njegovi tovariši svečano odlikovani. In sicer bo prejel Nobile savojski vojaški red, njegovi tovariši pa zlate medalje. Razun tega bo podelila fašistovska stranka vsem letalcem častno izkaznico.

Zanibonijev proces v oktobra

RIM, 21. Poučeni krogi pravijo, da se bo Zanibonijev proces pričel 3. ali pa 5. oktobra. Kraj razprave ni bil še določen.

Vprašanje avtonomne uprave za Potojsko jamo

RIM, 21. Finančni minister je predložil predsedništvu poslanske zbornice načrt za izpremenitev v zakon kr. odloka z dne 1. julija 1926, ki predvideva ustanovitev avtonomne uprave za Potojsko jamo.

Džerdzinski umri

MOSKVA, 21. V svojem stanovanju je umrl, od kapi zadet, sedanji predsednik gospodarskega sveta Džerdzinski. Še tri ure prej je govoril na plenarni seji glavnega odbora komunistične stranke. Džerdzinski je bil rojen l. 1877. In se je začel že zelo zgodaj udeleževati v revolucionarnem gibanju. Bil je eden izmed vodij oktobrskih revolucije. V sovjetski republiki je bil najprvo načelnik »črke«, nato poverjenik za notranje zadeve in pozneje za promet. Na zadnje je vodil, kakor rečeno, gospodarski svet ter politično upravo.

Perzijski vstaki bežijo v Rusijo

MOSKVA, 21. Okoli 700 perzijskih vstašev, ki so jih zasledovale vladne čete, so pri Gavdenu bežali na rusko ozemlje. Bili so razoroženi in internirani.

Indijci vtrajajo

KALKUTA, 21. Hinduji so napadli s kamenjem neko muslimansko procesijo. Nastali so izgrezi, med katerimi je bil 1 musliman ubit, 9 ranjenih. Policija je aretirala kakšnih 100 oseb.

Seja jugoslovenskega ministrskega sveta

Poročilo o poplavih

BEOGRAD, 21. (Izv.) Po daljšem predledku se je danes vršila seja ministrskega sveta, na kateri je poročal poljedelski minister Ivan Pucelj o stanju poplav in o rešilnih akcijah v poplavljenih krajih. Vojni minister general Trifunović se še vedno mudi v Bački, kjer vodi reševalno akcijo, ki jo vršijo močni vojaški oddelki. Popravljanje napipov napreduje na vseh koncih in krajih. Vode polagoma padajo in katastrofa je v splošnem minula.

Položaj je nevaren le še pri Apatinu in v okolici Novega Sada.

Trgovinski minister dr. Krajač je na ministrski seji predlagal, naj se raztegnejo obstoječi zakoni o prisilni poravnavi tudi na akcijska podjetja in zavode, ki sprejemajo hranilne vloge. Vest o tem predlogu je vzbudila v vseh gospodarskih krogih veliko vznemirjenje.

Progresivno znižanje draginskih doklad uradnikom

Po seji ministrskega sveta so novinarji vprašali finančnega ministra, če so ministri razpravljali tudi o znižanju uradniških draginskih doklad.

Finančni minister jim je izjavil, da je tozadevni načrt že izdelan v vseh podrobnostih. Nižjim uradnikom se bodo znižale draginske doklade za 5 odstotkov, višjim uradnikom pa progresivno vedno več.

V narodni skupščini je anketni odbor danes nadaljeval razpravo o bencinski aferi. Glede narodne skupščine se širijo vesti, da se bo sestala 25. septembra.

Pribečev pri Ninčicu

Svetozar Pribečev je popoldne posestil zunanega ministra dr. Ninčiča. Ta poset je zbudil v političnih krogih veliko senzacijo. Takoj po posetu so Pribečeviča obiskali novinarji ter ga naprosili za pojasnila glede njegovega razgovora z Ninčičem. Izjavil jim je, da se je pri zunanem ministru informiral o važnih dogodkih v jugoslovenski zunanji politiki, ker odide v kratkem v inozemstvo. Zdi se, da Svetozar Pribečev odpotuje na Francosko. Nadalje je Pribečev povedal novinarjem, da njegov poset pri Ninčiču ni bil političnega značaja.

Bođrero ni urgiral ratifikacije nettunskih pogodb

BEOGRAD, 21. (Izv.) Italijanski poslanik Bođrero je danes izjavil novinarjem, da ni nikakor urgiral pri ministru dr. Ninčiču ratifikacije nettunskih konvencij, kakor so pisali nekateri listi. Pač pa se je poslovlil od Ninčiča, ker odide za nekaj tednov na Bled na oddih.

Trgovinska pogajanja s Francijo in Anglijo

BEOGRAD, 21. (Izv.) V petek odpotuje v Pariz jugoslovenska delegacija za trgovinska pogajanja s Francijo. Iz oziror splošnega varčevanja se bodo vršila v Parizu tudi trgovinska pogajanja z Belgijo in z Anglijo. Predsedoval jim bo jugoslovenski poslanik v Parizu gospod Spalajković. Končna pogodba z Anglijo bo podpisana v Londonu.

Herriotova vlada

v hitrem delu sredi nasprotij od vseh strani

PARIZ, 21. Ministrski svet je imel včeraj in danes različne seje za izdelavo svojega finančnega načrta, s katerim nastopi na popoldanski seji poslanske zbornice. Ta sklep do hitrega nastopa je vzbudila najrazličnejše komentarje, ki so bili tem bolj neosnovani, ker pravih načrtov vlade nihče dobro ne pozna. Zavoljo kratkega prekinjenja včerajšnje popoldanske oz. večerne seje ministrskega sveta, so se raznesle najbolj neverjetne govorice, tako o demisiji finančnega ministra in nekakem atentatu na Herriota, kar je pa bilo z uradne strani vse odločno demantirano. Glavni tajnik v predsedstvu ministrskega sveta Israel je zanikal vest, da bi vlada nameravala zaključiti zborniško zasedanje takoj po finančnih interpellacijah in odglašovanju načrta, ki bi ji dal nekaj prostosti za finančne ukrepe. V parlamentarnih krogih so govorili, da se hoče vlada za plače namestcem posluziti Morganovega sklada. Za sanacijo se zateče k posojilom v inostranstvo in k zlatim rezervam Francoske banke. Druga sredstva so bila izključena, zlasti inflacija in moratorij. Ni še nič znano, kako namerava vlada ugoditi najbolj nujnim potrebam državne zakladnice, za potrebe na daljši rok je znano, da je De Monzie že dolge mesece pripravljala načrt, ki bi se lahko takoj uveljavil. On kakor Herriot bosta zahtevala po svojih izjavah, njih na zborniški seji zaupnico. O tej seji pričakujejo, da bo zelo burna, Herriotu sovražni listi celo trdijo, da bo vlada padla. Posebno sovražno so vladi skupine republikanske demokratske

zveze in levičarske republikansko-demokratske zveze. Druge skupine pa so še bolj negotove nego za časa prvega Herriotovega ministrstva. Poročajo, da so socialisti svojo obljubo, da bodo vlado podpirali, umaknili.

Pred odločitvijo v francoski zbornici

PARIZ, 21. Ob 17. se je otvorila seja zbornice ob navzočnosti do 400 poslancev. Zborniški predsednik je podal besedo takoj ministrskemu predsedniku, ki vladno izjavo čita. Govori najprvo o finančnem položaju. Zanika, da bi hotela vlada parlament zapreti. Francoska bo izpolnila svoje obveznosti do inostranstva, toda hoče varovati svojo neodvisnost. Stabilizacija franka se ne bo izvršila samo s pomočjo inostranstva. Tuje devize, ki jih posedujejo Francozi zunaj države, se morajo prenesti domov. Povrniti se je treba k svobodni kapitalji. Vlada bo predložila parlamentu načrt za davčni maksimum, ki naj eliminira nadaljnje obdavčenje delavcev in hranilcev. Treba je udeležiti republikansko zvezo. To so v glavnem misli iz Herriotove izjave, ki jih je tu pa tam aplavdirala leviča. Zbornica je bila tiha, ko je ministrski predsednik končal. Nato so prišli na vrsto štiri interpellacije, dve od komunistov Cachina in Renauda, ena od socialista Chaussyja in ena od levičarskega demokrata Morauda. Pri debati se je oglasil kot prvi Cachin, ki govori o komunističnih teorijah. Seja se nadaljuje.

Pristop Italije k tangerskemu statutu na podlagi enakopravnosti s Francijo in Britanijo

PARIZ, 21. »Petit Parisien« poroča iz Tangerja: Poučeni krogi pravijo, da bo Italija skoraj gotovo pristopila k tangerskemu statutu na podlagi enakopravnosti s Francijo, Veliko Britanijo in Španijo. Ta vest je napravila v Tangerju najboljše vtis, kajti s pristopom Italije k tangerskemu statutu bodo poravnane nekatere mednarodne sporne točke.

Delo grške vlade

ATENE, 21. Finančni minister Lados je izjavil novinarjem, da bo nova vlada z zmanjšanjem stroškov skušala uravnovesiti državno bilanco in zagotoviti prebitek. Z zmanjšanjem davkov se bo opogumilo poljedelstvo; v načrtu je tudi izboljšanje trgovinske bilance in ustalitev drame. Na mesto notranjega ministra Spyridosa, ki je določen za drug važen posel, se je imenoval član Papanastazijevga ministrstva Aravantinos. Vlada bo dovolila listom svobodno kritiko svojega delovanja, toda bo prepovedala vlačiti na dan notranje dogodke iz preteklosti. Listi, ki so bili prepovedani, bodo smeli spet izhajati. Tisk poroča, da se povrnejo pregnanci na Naksos še ta teden v Atene. Pangalos je sporočil, da nikakor ne namerava razpustiti meniške republike na Atosu, temveč da jo hoče le modernizirati in jo podrediti posebnemu državnemu namestniku.

Polno moč ima poljska vlada že v žepu

VARSAVA, 21. Sejm je odobril zakonski načrt za spremembo ustave. Dal je državnemu predsedniku pravico, da sme na predlog ministrskega sveta in ene izmed obeh zbornic obe zbornici razpustiti. S posebnim zakonom mu je tudi dovolila, da sme izdajati zakonske naredbe, s čimer se omogoča njegov veto in polna moč vlade. Listi pripisujejo ta uspeh Bartlovmu govoru. A hvalijo med drugim tudi to, da je njegova vlada kot prva postavila židovsko vprašanje na temelj ustave in enakopravnosti.

Čehoslovaški vzorčni velesejmi v Pragi

se bo vršil 13. vzorčni velesejm od 24. avg. do 5. sept. Avstrijske železnice so dovolile obiskovalcem 25-odstot. zmanjšanje železniških stroškov, ki bi veljalo od 25. avg. do 5. sept. za potovanje tja in od 29. avg. do 9. sept. za potovanje nazaj. Sejmska izkaznica bi morala biti žigosana z žigom dotične avstrijske postaje ali pa z žigom potovalne agencije.

V Brnu

se bo vršil 5. velesejm od 1. avg. do 15. avg. in bo združila vse glavne moravsko industrije.

V Liberecu

bo 7. velesejm od 14. do 20. avg. Zastopane so na njem tekstilna, kemična, steklarska, keramična in druge industrije. Izkaznica tega sejma upravičuje do naslednjih železniških znižanj: 20% na italijanskih železnicah, 50% na jugoslovenskih, 25% na avstrijskih (za povratek 50%) in 33% na čehoslovaških. Tudi Tržaški Lloyd in razne družbe za pomorsko plovbo so dovolile posebna znižanja.

Vročina v Ameriki

NEW YORK, 21. V Chicagu je radi vročine 38° umrlo 25 oseb.

Kriza v krizi

Francoska doživlja težke dneve. Njeno gospodarstvo je na tleh; dober del letošnje letine, ki itak nikoli ni zadovoljala njenim potrebam, so uničile katastrofalne ujme tega poletja; njena valuta je napravila obupen skok ob robu prepada, mimo katerega se je skušala že dolgo časa in zaman popeti v višino, ter leti kakor tisti samomorilni junak, čez nogami navzgor, v pospešenem padcu proti dnu; na nje vrača trkajo številni upniki iz dežele in inozemstva, od javnih namestencev, ki čakajo za nestrpnostjo na plače, do ameriških vojnih izposojevalcev, in vsem tem bi bilo treba samo do 25. avgusta izplačati 2 milijardi frankov — to najmanj, v slučaju, da bi se frank v tem času na kakšen nemogoč čudežni način ustalil na sedanjo vrednost. Državna blagajna pa ne razpolaga z več nego 600 milijoni!

Kam naj gre država po ostale primanjkljaje, da izpolni v teku enega meseca svoje najbolj nujne obveznosti? Tega nihče ne ve, kakor ni nobene preroke, ki bi znal povedati, odkod jih bo vzela potem za obveznosti naslednjega meseca in dalje. V novih posojilih iz inozemstva? Tudi v slučaju, da bi se mogle posamezne parlamentarne stranke zediniti za posojila, kar je pa skoraj izključeno, nastane vprašanje, koga naj »napumpajo«. Edini finančnik, ki bi prišel v poštev, Amerika, je že kar za naprej kategorično izjavil, da ne da niti fیکا, dokler Francozi ne podpišejo washingtonske pogodbe za ureditev vojnih dolgov. Če se pa spominjate, je bila baš ta pogodba s svojimi za Francoze skrajno neugodnimi klavzulami, ki je povzročila med vsemi sanacijskimi temami zahtevami skoraj najodločnejše in najbolj soglasni odpor tako v parlamentu kakor v javnosti.

Ostane potem še dvojje, troje začasnih in trajnih rešilnih možnosti, ki jih pa tisti, kateri jih predlagajo, menda sami resno ne jemljejo ali pa vsaj že a priori brez upanja, da bi prodrli. Inflacija, proti kateri so vsi; davek na imetja, ki mu, razumljivo, nasprotujejo vsi kapitalistični krogi; zvišanje posrednih davkov, ki ga spet proletariat noče na svoja, že tako preveč obremenjena ramena. Kar bi bilo drugega, n. pr. zmanjšanje konsuma, poslabšanje kruha itd., je potem ali stvarno neizvedljivo ali predolgotrajno ali malenkostno kakor izpraznjevanje morja s čajno žličko, nikoli pa bi ne imelo kakšnega pomena samo zase, brez drugih velikanskih sanacijskih akcij.

Takšen je položaj in takšna so zdravila. Mogoče jih ni imela še nikdar nobena država v krizi toliko na razpolago, obenem pa še nikoli nobena ni bila v takšni zmagi, v takšni nemogućnosti, da se z njimi okoristi. In to v takšni bližini grozečega poloma. Kar se je godilo z Nemčijo po vojni, nekaj let po vojni, je bilo temu podobno in strašno, a še daleč ne tako strašno kakor na Francoskem, kajti Nemci so imeli vsaj kakšno upanje na bodočnost; so vedeli, da trpijo za grehe preteklosti, česar Francozi se niso javno priznali; imeli so vsaj to možnost, da so utegnili ustvariti z zvezami med strankami sodnih načel kolikor toliko močne diktature, ki so znale uveljaviti vsaj najbolj temeljne ukrepe proti gospodarski smrti — na Francoskem pa je tako, da so politične in kot posledica tega gospodarske diktature nemogoče, pa naj bi se rekrutirale v okolici desnice, levice ali sredine. Tisti nemški in nekateri drugi listi, ki torej trdijo, s slaboprikrilo škodoželjnostjo, da stoji Francoska pred istimi obupnimi dilemami kakor Nemčija v l. 1922., se nekoliko motijo in, žal, da se motijo celo, rekel bi, nekako optimistično. Kajti francoska notranja razvrstitev je še hujša nego nemška l. 1922., tudi če se ne kaže s političnimi umori, hitlerjantstvom in špartakozvom; je hujša, ker je neodločnejša in nezmožnejša za to, da bi pustila kakršnemukoli reševalnemu delu tudi praktično delati.

Kaj pomagajo vsi Caillauxovi napori, ki so stremeli za diktaturo in sicer gotovo s poštenim namenom, če so zadeli včeraj ob ustavne, republikanske, osebne in proletarske razrednoboje pomisleke opozicije in so bili v nekaj trenutkih pokopani; kaj pomagajo Herriotovi napori, ki so gotovo prav tako nesebični in energični, če se zlomijo jutri ob podobnih pomislekih z druge strani? In če pride poplutišnem zopet Caillaux na površje ali Poincaré, si bo moral pri danih razmerah naslednji dan umiti roke in odpovedati. Država pa mora do 25. avg. plačati 2 milijardi frankov; ima samo 600 milijonov v blagajni; njeno gospodarstvo se zvija na tleh...

Kriza francoskega gospodarstva je v zadnji vrsti odločena po krizi francoskega strankarskega življenja, po krizi v francoskem parlamentu. Resnica je, da se maščuje tu v mnogočem napačna in lahkomiselna politika medvojnih in povojnih francoskih nacionalističnih vlad, toda to prihaja sedaj šele v drugi vrsti v poštev, a v prvi vrsti parlamentarna razcepjenost. Nočem iz tega soditi, kakor sodi danes neštevilno množganov z očitno slastjo, da se je to znova izkazala zgrešenost demokratizma in demokracijskega parlamentarizma. To so prazne marnje. Kdor namiguje na dežele, kjer je parlamentarizem odpo-

vedal, mu ni težko pokazati dežele, kjer posluje, vsaj za današnje zmešane razmere, izborni. Krizo parlamentarizma je treba iskati potem rajši neke drugje, v krizi ljudi, ki za parlamentarizem se niso zreli, ki niso torej zreli za svobodo in demokracijo, ki svobodo razumejo zase, dolžnost formalistično in birokratsko, delo kot prerokanje, družabno uredbo pa kot nadvlado svojih oseb ali svojih strank oz. formalističnih strankarskih programov nad vsemi drugimi, brezpogojno nad vsemi drugimi. V imenu te brezpogojnosti, tega formalizma in nespoštovanja vsega izven sebe in izven svojega ožjega kroga, se zanaša potem v javno življenje in v parlament ozkosrčnost in sovražna razcepjenost, ki vsako skupno delo onemogoča. To, nič več in nič manj, je kriza parlamentarne demokracije in to krizo, ki je zgolj kriza nezrelosti v ljudeh, dokazujejo takšni slučaji, kakor je sedanjí obupni položaj francoske države.

Borba Rusije za žitne trge

Dolgo let je morala povojna Rusija skrbeti predvsem za to, da zadovolji svoje domače potrebe na žitu. Izvoz žita je bil omejen na najmanjšo možno mero. V ruskih narodnogospodarskih krogih se smatra sedanjí položaj kot prehodni, vendar pa ti krogi nikakor ne prikrivajo skrbi za bodočnost. Pred vladajočo bojazen, da Rusija ne bo mogla več zavzeti onega mesta na svetovnem žitnem trgu, ki ga je zavzemala pred vojno. To ne bo mogoče niti tedaj — tako se bojijo — tudi če bo Rusija pridelovala še več žita nego pred vojno.

Vsekakor bo Rusija prisiljena se boriti z vso vztrajnostjo, ako bo hotela premagati konkurenco onih držav, ki so zavzele v zadnjih letih njeno prejšnje mesto. V tej borbi bo igrala veliko vlogo ne samo količina žita in njena cena, temveč tudi kakovost žita samega. Nekateri odlični ruski narodni gospodarji in tudi poljedelci pa se pritožujejo v zadnjem času, da se je kakovost ruskega žita v zadnjih letih poslabšala. Pretekle dni je posvetil prof. G. Maister v moskovskih »Izvestijah« temu vprašanju dolg članek, v katerem je naglašal, da je za rusko povojno poljedelstvo najzadostnejše to, da se krči površina posejane zemlje, ter da nazaduje kakovost žita, posebno pa pšenice.

To dejstvo ima svojo razlago v tem, da so ruski poljedelci izgubili v letih slabe letine dobro domače seme, medtem ko je ono, ki je bilo uvoženo iz drugih krajev, posebno iz Sibirije, mnogo slabše.

One države, ki so zavladale na svetovnem žitnem trgu v času odsotnosti Rusije, pa so pridelovalje žita v tem času povečale za 20%. Najnevarnejši konkurent Rusije je Kanada. Ta dežela je storila mnogo za zboljšanje kakovosti svojega žita že ob času vojne. Prof. Maister opozarja na potrebo, da začne tudi Rusija odločno propagando za zboljšanje svojega žita. Površina posejane zemlje se mora povečati in seme zboljšati. To je prvi predpogoj, ki se mora udeležiti, ako naj Rusija misli na uspešno konkurenco z drugimi deželami na svetovnem trgu. V Rusiji se je storilo do sedaj v tem oziru zelo malo. Po mnenju prof. Maistra bi se morale ustanoviti v Rusiji čim prej posebne postaje, ki naj bi »pridelovale prvovrstno seme. Pisec zanimivega članka naglašja dalje, da Rusija premalo pozna pravo stanje mednarodnega žitnega trga. Večkrat se zgodi, da se pošljejo v inozemstvo take vrste žita, po katerih ni nikakega povpraševanja.

Mnenje prof. Maistra delijo tudi moskovski narodnogospodarski krogi, kateri smatrajo proučevanje inozemskih trgov in propagando za zboljšanje kakovosti ruskega žita za najvažnejšo nalogo ruskega kmetijstva.

Kakor se vidi, ima torej tudi Rusija svojo žitno bitko.

V zvezi s to žitno bitko bo gotovo zanimalo tudi socialno vprašanje, ki se tiče nekdanjih ruskih veleposestnikov ali pomješčikov. Poljedelski komisariat je določil pred kratkim način, kako naj se izvrši preselitev onih veleposestnikov, ki so ostali po revoluciji na svojih posestvih. Po informacijah komisariata za poljedelstvo je vpisanih v vladnih seznamih 9145 veleposestniških družin, ki štejejo približno 37.000 duš. Njihovo imetje obsega 98.000 desjatin zemlje. Sklenjeno je bilo, da se preseli 3454 družin (14.500 ljudi), ki bodo morale zapustiti 43.000 desjatin zemlje. Glede ostalih družin preiskava ni končana. Do sedaj je bilo izgnanih s posestev 1577 družin. Vsem pregnanim družinam je bila ponujena druga zemlja na Uralu in v Sibiriji. Kakor poročajo »Izvestija«, pa se ni izjavila nobena izgnana družina, da želi imeti zemljo od kolonijalnega fonda.

Med veleposetsniki, ki smejo po sklepu najvišjih poljedelskih oblasti še nadalje ostati na svojih posestvih, so družine, katerih predniki ali pa člani so imeli velike zasluge za revolucijo; med njimi se nahaja veleposestnik Morozov, družina dekabrista Muravjeva, Beztuheva - Rjumina, dalje družina prof. Zukovskega in pevca Šalianina.

Predaja občinske uprave komisariju

Za občinskega komisarja v Trstu je imenovan kom. dr. Ernesto Perez. Včeraj popoldne ob 13.30 je prispel novi načelnik tržaške občinske uprave iz Rima v Trst. Z istim vlakom se je pripeljal tudi tržaški prefekt gr. uff. Gasti, ki se je vrnil iz Rima v Trst.

Včeraj predpoldne se je župan senator Pitacco poslovil od občinskega uradništva, popoldne ob 1. uri pa se je sestel k zadnji seji občinski odbor. Senator Pitacco se je ob tej priliki službeno poslovil tudi od občinskih odbornikov, kateri so mu podarili za spomin par biserov iz briljant.

Občinski komisar kom. Perez je rodom Sicilijec, okoli 50 let star, v činu viceprefekta in je služboval do sedaj v ministrstvu za notranje stvari.

Imenovanje kom. Perea za občinskega komisarja v Trstu je tržaške italijanske kroge precej presenetilo, ker so ti krogi pričakovali, da bo imenovana na to mesto kaka tržaška osebnost. In res so se imenovale razne odlične osebe, med katerimi da bo vladala izbrala komisarja. Kakor se pa vidi, je prišlo drugače. Včerajšnji »Popolo di Trieste« tako-le pojasnjuje izbero vladarje v osebni kom. Perea:

«Volja vlade v popolnem sporazumu z visokimi mesti stranke, je bila ravno ta, da se ima imenovati za upravnika občine oseba, ki stoji popolnoma izven domačih krogov in ki se ne bo mogla na noben način sumničiti — nočemo reči pristranosti — pač pa niti simpatiziranja z eno ali drugo osebo ali z eno ali drugo skupino».

Včeraj popoldne se je vršila uradna predaja občinskih poslov novemu načelniku občinske uprave.

Ali dobi Trst „neboštčnik“?

To vprašanje se je pojavilo prvič pred nekaj meseci, ko so pričeli podirati majhno hišo, nahajajočo se med ulicama Resnais (kanalom), Macchiavelli ter korzom Cavour. Na istem mestu naj bi se v kratkem dvignila ponosna palača, ki bi bila po svoji lepoti sestra bližnjim, po višini pa naj bi jih še znatno prekašala. Projekt za to stavbo je izdelal znani tržaški arhitekt Arduino Berlam.

Po skici, ki je bila objavljena pred časom v nekem tukajšnjem dnevniku, ima palača poleg prizemlja ter šestih popolnih nadstropij še nad streho nekako »nadstrešje«, to je nekak paviljon, sestojajo iz glavne, velike dvorane, jedilnice, igralnice itd. Glavna dvorana sama obsega dve nadstropji nad stavbo se dvigajočega stolpa. Okoli paviljona nahajamo teraso, šestih metrov širokosti. Slično teraso imamo tudi nad paviljonom. — Stolp končuje s kupolo, ki bo s svojo raznobarno razsvetljavo služila reklamnim svrham.

Palača ima dva vhoda ter tri dvigala, od katerih eno — po ameriškem načinu — služi le najvišjim nadstropjem. — Stavba je namenjena predvsem uradom, le nekatera nadstropja privatnim stanovanjem.

Kar se tiče stilistike, je ta »moderna«; enostavnost in linearnost sta nje glavna, vodilna momenta. — Razen stebrov pritličja, ki so iz istrskega kamna, so fasade iz neometane opeke, oživiljene z raznobarno faenčno keramiko.

To bi bil torej prvi tržaški »neboštčnik«, kakor si ga je zamislil arh. Berlam; kljub svoji skromni višini, v primeru z ameriškim — njegova višina od tal do vrha kupole meri 50 m —, predstavlja za naše mesto precejšnjo velikanjo. Po svoji resnosti bo vreden drug svojih sosednih, v splošnem pa se bo toliko od bolj oddaljene klasične cerkve sv. Antona, kolikor od bližnjih palač, Assicurazioni Generali in Caricotti, precej razlikoval.

Z objavo skice te stavbe se je razvel med tukajšnjim časopisjem dolg polemičen boj med onimi, ki odobravajo ta projekt, in med onimi, ki ga zavračajo. Razlog te razdvojenosti v misljenju tukajšnjih arhitektov in inženirjev, je zgolj estetične narave: do sedaj se je namreč pri gradnji novih stavb skušalo držati višine sosednjih že obstoječih; Berlam-ova pa hoče to monotonost višin prelomiti. — Najkompetentnejši faktor, tukajšnji Tehniški urad, se v tem oziru še ni izjavil.

J. S.

Gospodarske bitke

Po podatkih, ki jih objavlja priloga k uradnemu listu »Gazzetta Ufficiale«, posnemljemo sledečo gospodarsko in finančno sliko koncem junija 1926.

Prebitok obračuna koncem proračunskega leta 1925-26 znaša 1489 milijonov. Razpoložljiva gotovina v državnih blagajni je znašala dne 30. junija t. l. 3 milijarde 980 milijonov.

Državni dolg je znašal 30. junija t. l. 91 milijard 309 milijonov.

Ciste založbe rednih delniških družb so znašale v mesecu juniju 308 milijonov, medtem ko so znašale v istem mesecu lanskega leta 715 milijonov. Vseh delniških družb je bilo 11.285 s kapitalom 38 milijard 822 milijonov.

Izvoz je dosegel v prvih petih mesecih l. 1926 6 milijard 634 milijonov, a uvoz 11 milijard 600 milijonov. V isti dobi l. 1925. je znašal uvoz 11 milijard 641 milijonov. Prebitok uvoza nad izvozom znaša torej 4 milijarde 735 milijonov.

Kredit imetnikov pošto-hranilnih vlog je znašal 30. junija 1926 okoli 10 milijard 415 milijonov. Vsi prihranki, ki jih je

DNEVNE VESTI

upravljala pošta hranilnica, so znašali 31. maja 1926. — 12 milijard 816 milijonov. Prihranki zbrani v glavnih pokrajinskih bankah so znašali koncem maja 3 milijarde 884 milijonov in prihranki v šestih velikih kreditnih zavodih 3 milijarde 259 milijonov.

ITALIJANSKO-JUGOSLOVENSKA KONFERENCA V TRSTU

Včeraj predpoldne je bila otvorjena tu v Trstu v prostorih kr. prefektore italijansko-jugoslovenska konferenca za razdelitev arhiva bivše avstroogradske monarhije. Predsednik te konference je sen. Salata, načelnik nekdanjega urada za nove pokrajine.

PROMOCIJE NA TRG. UNIVERZI

V poletni izpitni dobi, ki je trajala od 12. do 13. t. m., so dosegli naslov doktorje iz trgovinske vede na tukajšnji univerzi sledeči gospodje: Barbina Faustino, Poljanec Anton, Kamai Hain, Citter Humbert, Alesani Silvij, Pughato Livij, Palutan Joahim, Fugliato Pavel, Zennaro Teobald, Petelin Alfred, Lunder Dante.

ŠAROVSKI TURNIR V TRSTU

Jutri, v petek se vrši sestanek šahistov. Ker se na danem roku važne zadeve, med temi mednarodni turnir Gorica-Trst, je potreba kar najhitrejša udeležba.

Vodstvo.

TRŽAŠKI SLAGOVNI TRG.

Cene dne 20. VII. 1926 na debelo:
Zelenjava: Solata 40—60; paradižniki 25—55; belo zelje 80—100; zelje (rumeno) 60; vrzote 50—90; krompir (nov) 40—55; radič (velik) 50—300; bledes 35—40; grah (pozni) 100—160; fižol v stročju (velik) 50—90; fižol (mali zelen) 100—200; fižol nov (z luščinami) 110—190; buče 30—80; kumare 40—60; pesa (bela) 30—50; pesa (rudeča) 20—35; korenje 55; melancane 220—310; paprika (zelenja) 230—390; špinata 40—70; česen 150—250 za cent, čebula 50—90.
Sadje: Marelice 200—350; breskve 100—600; fige 50—180; jabolka 40—90; hruške 70—270; cimbarji 90—150; češnje 100—190; »amoli« 140—400; jagode 600—800; »oroglo« 120—200; ribes 180; pomaranče 60—70 L. zaboji, limone 13—30 L. zaboji.

Paradižnik narasta v količini. Včerajšnji trg ga je imel nad 200 centov. Cena hitro pada. Tudi istrskega krompirja je zeln mnogo, a se vzdržuje v ceni. Še tedno je zanimanje za fino sadje veliko. Posebno pazljivo uživajo breakve, ki pa že ozdravljajo. Lepa jabolka so iskana — s hruškami, ki je trg bogato založen (100 centov približno) in iste imajo mnogo kupcev. Kupčija živa, toda količinsko slaba.

Društvene vesti

— Slov. ak. društvo »Balkan«. Danes ob navadni uri reden sestanek. — Odbor.
— Razpisni občni zbor »Ostliniške in kavarn. zadruga članov N. D. O.« se bo vršil na poziv trg. in pomorske sodnje v nedeljo, dne 25. t. m., ob 10. uri zjutraj v gorenji sobi konsumnega društva v Roganu. — Odbor.
— D. K. N. Tommasco - Trst. Danes točno ob 20. uri se vrši sestanek dramskega odseka. Dolžnost vsakega člana je, da se ga udeleži. V petek trenaža nogometašev in lahkoletov. Zbirališče v prostorih ob 17. uri. V soboto ob 18. uri sestanek sportnega odseka.

SPORT

SPORTNO UDRUŽENJE
Tehnično vodstvo Nogometa
Uradno poročilo seje 27. 7. 1926

Odobrena tekme: Magdalena-Primorje 2-0 (fortait); Rocol-Prosek 2-0 (fortait).
Fortait Obzor: Ker se je Obzor odtegnil od prvenstva, se odobrijo sledeči izidi: Obzor-Adria 0-2, Prosveta-Obzor 2-0 in Adria-Obzor 2-0.

Služaj Tomline: Se predá Osrednjemu Sportnemu Vodstvu.

Nedeljske tekme: Igrišče Adria ob 15. Višava-Primorje, igrišče Adria ob 17. Prosveta-Adria obe tekmi sodi g. Plesničar. Igrišče Primorje ob 9. zjutraj Prosek-Jadran. Sodnik g. Regent.

Uradna redovanja objavimo prihodnjic. T. V. N.

Tehnično vodstvo Kolesarstva
Uradno poročilo seje 28. 7. 1926

Za vzpodbujevalno tekmo se je vpisalo dosedaj 15 kolesarjev. Dan in prog tekme se objavi prihodnji teden. Vpisovanje se zaključuje 26. t. m. Pozivljamo vnovič članice naj sledijo za takojšnji vpis kolesarjev. T. V. N.

Tehnično vodstvo Haneza.
Uradno poročilo seje 29. 7. 1926

V nedeljo točno ob 18.30 finala tržaškega prvenstva na igrišču Adria med S. D. Adria in M. D. Prosveta. Sodnik g. Pavlovič. Komisar g. Kravos.

T. V. H.

Tehnično vodstvo lahke Atletike
Uradno poročilo seje 28. 7. 1926

G. Riosa je izstopil iz T. V. L. A.
Nedeljski distančni tek: V nedeljo 25. t. m. se vrši distančni tek na progi Prosek-Opčine in nazaj (10 km.). Odhod točno ob 8.30 zjutraj.

Starter: g. Luin. Komisarja na progi 99. Lah in Sila Josip. Časomerilci: gg. Pavlovič in Zerjal. Komisarja na Opčinah: gg. Bidovec in Kravos. Sodniki na čifja: Luin, Zerjal in Pavlovič. Vpisovanje se podaljša do pol ure pred odhodom.

T. V. L. A.

SAVEZ SODNIKOV
Uradno poročilo seje 28. 7. 1926

Sodniki za nedeljske tekme: Prosveta-Adria g. Plesničar, Višava-Primorje gosp. Plesničar, Prosek-Jadran g. Regent.

Vabilo: g. Regent Albin je vabilen, da se udeleži sestanka v torek 27. t. m. Izdala se mu bude izkaznica.

Tedaj: Ker se je od 14 vpisanih v tečaj odzvala vabilu k lekcijam le trojica, se tečaj ne bo držal. Jevljamo pa vsem vpisanim, da se bodo čez 1 mesec vršili praktični in teoretični izpiti za nove sodnike. S. S.

TEHNIČNO VODSTVO PLOVANJA.
Uradno poročilo seje 28. 7. 1926

8. avgusta se vrši v Grijanu pripravljalni meeting (80—100—200—300 m). Vpisovanje se zaključuje 28. t. m. Podobno poročilo sledi. T. V. P.

IGRIŠČE S. D. ADRIA
Nedelje 25. 7. 1926.

Finali

ADRIA - PROSVETA PROSVETA - ADRIA
Haneza Haneza

Tramvajski progi št. 9 do Lloydovega stolpa — od tla čez most čez železnico, pideset korakov na levo, zatem navzgor po desni, po cesti s stopnicami! Ni mogoče zgrešiti! — Pričetak ob 16.30. Predteka: Concordia - Tommasco, retour.

S. D. Adria

Jutri v petek članski sestanek. Vsi nogometaši in hanezašče gotovo! Nogometaši naj prinesejo majice prve čete s seboj! Lahko atleti vank po dnu slik! — Vodja.

V petek ob 6. uri zvečer training celega nogometa. Prva četa gotovo! — Vodja.

Iz tržaškega življenja

Grozen samomor ženske.

V svojem stanovanju v ulici Ferriera št. 49 si je predprekotala noč na grozen način vzela življenje 39-letna Roža Contento, žena soferja. Medtem ko sta njen mož in 13-letna hčerka trdno spala, je na tihem vstala iz postelje ter si z brivno britvijo prerezala vrat. Ko je okoli 2. ure mož vstal, da se odpravi v službo, je našel ženo tik postelje na tleh v široki luži krvi; nesrečnica ni kazala nikakega znamenja življenja več. Grozni prizor je mož silno presunil, vendar se je kmalu zavedel in hitel telefonirati na rešilno postajo. Toda zdravnik, ki je kmalu potem prihitel na lice mesta je na prvi pogled spoznal, da je vsaka človeška pomoč zaman; nesrečna žena je bila že mrtva; smrt je bila nastopila radi izkrvavljenja.

Zdi se, da je šla Contentova v grozno smrt radi neozdravljive pljučne bolezni. Dasi navidezno ni kazala, da bi bila obupana nad svojo usodo, je nesrečna ženska brzkone že delj časa nameravala končati z življenjem, kajti nekdo jo je mož presenetil v sobi, ko si je ogledovala brivno britev. Možno se je zdelo njeno obnašanje sumljivo, toda žena ga je pomirila, rekoč, da si je hotela le porezati kurja očesa. Sicer pa je Contentova živela z možem v najlepši slogi in je bila v vsakem oziru pridna žena in skrbna mati. Ni izključeno, da je reva storila obupni korak v hipni bližnosti. Truplo samomortike je bilo včeraj zjutraj prepeljano v mrtvašnico mestne bolnišnice.

Obešil se je.

Včeraj zjutraj so nekateri delavci popravljali tramvajski progi v Skorkijah; med njimi je bil tudi 23-letni Karel Samič iz Orleka. Okoli 9. ure je Samič prekinil svoje delo in krenil v gozd, ki se razprostira okoli vojaškega sportnega igrišča, da bi začel neki telesi potrebi. Ko je mladenič stopil v goščavo, je nenadoma presenečen obstal pred presunljivim prizorom, ki se je nudil njegovim očem: na bližnjem drevescu je visel obešenec. Globoko dirnen je mladenič obvestil o žalostnem odkritju tovariše, nato se je podal na bližnjo orožniško postajo in tam javil dogodek.

Prišedši na lice mesta, so orožniki ugotovili, da je obešenec visel najbrž že par dni, kajti na truplu so se že poznali znaki razkajanja. Samomortilec je bil približno 30-leten mož, konstanjen las in brki; je imel ponošeno sivo obleko s četveroglavi mi ribami, obut pa je bil v črne čevlje. Pri njem niso našli nikakih osebnih listin, zato ni bilo mogoče dognati samomortilecve istovetnosti.

Po izvidu sodne komisije je bilo truplo včeraj popoldne prepeljano v mrtvašnico mestne bolnišnice.

Huda nezgoda pri delu. — En delavec naravno poškodovan.

Pri novem svetilniku, ki ga grade na Greti, se je včeraj zjutraj dogodila huda nezgoda, ki bi bila skoro imela tragične posledice. Na zidarskem odru, visokem kakih 10 metrov, so delavci premikali na leki senih valjih ogromen, kake 4 stote težak kamen, ki so ga imeli vzdizati. Dasi se je od šibil in sumljivo škripal pod ogromno težo, so delavci menili, da bodo vendarle srečno spravili kamen na določeno mesto, zato niso odra ojažili, kakor bi ga bili morali. Ta neprevidnost je zakrivila nesrečo. Nenadoma se je del odra zrušil in težki kamen je treščil s polomljenimi deskami vred na tla. Dočim so drugi delavci pravčasno odskočili na varno, je 42-letni podajač Vincenc Leone, stanujoč v ulici Rena št. 16, padel na spodnji oder in od tam na tla. Pri tem je siromak zadobil hude poškodbe na raznih delih telesa, posebno na glavi in hrbtu; poškodoval si je tudi hrbtenico v križu. Po prvi pomoči, ki mu jo je podal na lice mesta poklicani zdravnik rešilne postaje, je bil ponesrečenec prepeljan v mestno bolnišnico. Zdravitvi se bo moral, ako ne bo še kaj hujšega, kake 4 tedne.

Požar v trgovini starinskih predmetov.

Včeraj popoldne okoli 14. ure je izbruhnil v trgovini starinskih predmetov židnjine Ljube Dubinsky v ulici Settefontane št. 14 nevaren požar. 70-letni David Dubinsky, mož lastnice, je po kosilu legel na divan v ozadju trgovine, da bi se nekoliko odpohčal; pri tem je prižgal cigareto. Čez nekaj časa je stavec zadremal, a ko se je kmalu nato prebudil, je okoli njega plapolal ogenj. Stavec je skušal ugasiti plamene, a bilo je že prepozno. Medtem so ljudje na ulici zapazili nevarnost in nekdo je hitel telefonirati na postajo mestnih gasilcev, odkoder sta kmalu nato prihitela na lice mesta dva oddelka ognjegašev pod vodstvom poročnika Uxa. Po polurnem delu je bil požar, ki je povzročil kakih 15.000 lir škodo, popol

reditve niso mogle doslej vršiti v Sežani. Skodljivo je to pač radi tega, ker bi bila v nasprotju s tujimi idila stvarjena sama od sebe. Slovenci bi imeli svoje prireditve in posejati bi jih tudi Italijani, in nasprotno: ko bi prirejali Italijani svoje veselice, bi jih posejali in podpirali tudi Slovenci. Vse brez nasprotovanja in konkurence in ob medsebojnem spoštovanju.

K sodelovanju se vabijo isti Sežani, ki so hoteli lansko leto meseca septembra prirediti vrtno veselico v korist našega gasilnega društva. Veselica ni bila dovoljena, gasilno društvo pa je bilo razpuščeno z motivacijo, da je prekoračilo svoj delokrog. A društvo je imelo v pravih točkah, na podlagi katere je imelo imeti svoj godbeni, pevski in dramatični odsek in prirediti veselice za pridobivanje sredstev, s katerimi naj se vzdržuje glavno poslovanje, za organizacijo pomoči v slučaju požara.

Sežana in okolica bridko čutita zgubo svojega tako agilnega društva, ki je bilo naš ponos. Vsem nam je še vedno težko pri srcu, ko pomislimo na žalostni konec onega, za kar smo delali in se trudili 30 let.

Mi nismo proti nameravani italijanski prireditvi. Pač pa moramo povedati svoje mnenje, da bi vse drugače izgledalo pri nas v Sežani, če bi se kulturno življenje razvijalo v znamenju svobodnega tekmovanja med obema narodnostima, nego pa tako.

TOMAJ

Kako bi se lahko razvijalo življenje pri nas brez vsakih incidentov, je pokazala pretekla nedelja. Ta dan so napravili nekateri križarji (iz morskega križa) izlet v našo vas. Bili so večinoma člani pevskega društva «Vesna», torej pevci. Prišlo svojega nedeljskega izleta so porabili tudi zato, da so obiskali na našem pokopališču grob prerano umrlega pisatelja Srečka Kosovela. Njegovemu spominu so se poklonili s cvetjem in pa s par žalostinkami.

Potem so šli izletniki v gostilno g. Nabergerja, da se malo okrepčajo. Pri tem so seveda tudi zapeli par pesmic. Nikomur ni prišlo na um, da bi se čutili radi teh pesmic kakorkoli prisiljeni. Le par naših domačinov kot so Vran, Gerbec in dr. so mislili, da je treba nastopiti. Pa so zainteresirali za stvar g. Grazioli-ja, političnega tajnika sežanskega fašja, ki je bil v Tomaju. Ta se je seveda takoj preprčal, da ni nobenega razloga za kako posredovanje, in je pustil veselo družbo na miru, naj se zabava po svoji volji. Resnici na ljubo bodi omenjeno, da je takšno postopanje g. Grazioli-ja napravilo najboljši vtis, česar bi ne mogli trditi glede nastopa tistih par domačinov.

IZ RODIKA.

Ze dolgo se nismo oglasili iz naše vasi v «Edinosti», čeravno je ta naš dnevnik tu pri nas zelo čislana. Bomo skusali pa v bodoče se kaj bolj pogostoma oglašati, da ne bomo zasostajali za drugimi kraji. Vzrok, da smo molčali, je več, a ne bomo o njih pisali.

Kakor povsod, tako imamo tudi pri nas sedaj polne roke dela. Dež nam je do pred kratkim vedno nagajal, tako da smo le s težavo opravljali najnujnejša dela. Posebno s senom gre počasi. Letina kaže precej dobro.

Kar se tiče kulturnega udejstvovanja, smo na precej slabih nogah. Pred petimi leti se je ustanovilo pri nas društvo «Jurčič». Ker pa ni bilo prave podlage in pripravnih voditeljev, je društvo popolnoma zaspalo.

Mladina, zbudi se! Dvigni duha in moči, da ne zaspiš v spanju kralja Matjaža. Edino še godba nam je ostala ter nam včasih preganja tužne misli.

Dne 25. t. m. bomo imeli cerkveni shod. Prijatelji in znanci, pridite ta dan v naš Rodik! Nudi se vam lepa prilika za izlet!

Vaški mladenci.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Sreda, 27. 7.

Zopet je danes vroč in topel dan. Snoči je grmel, parkrat se je celo usul hud dež, pa je bil le hipen. Močno pa je grmel na tolminsko stran in proti Goram sploh. Pričakujemo vesti in sporočil o nalih in nesrečah. Ob volni uri so vsled električne nasičenosti zraka ugasnile vse luči po mestu. Tema, ki je nastala, je povzročila po vseh po polnoči odprtih lokalih mnogo komentarja in hrupa. Motili so jo le močni bliski. To neurje brez dežja je trajalo do 4. ure zjutraj. Danes pa je znova lep dan. Toploter kaže v senci ob 12. uri 28° C. Vročina nadležna, po ulicah malo ljudi, le kdor je prisiljen. Zato je zvečer tem več šetalcev. Polni so vrtni in kavarne. — Danes je pridrla v gor Soča temnorjava, pri pevskega mostu se je hipoma zvišala za cel meter, kar kaže, da so morali biti na Kanalskem ali pa še više gori hudi nalivi. Komaj se je začela Soča čistiti, že so jo zadnji nalivi skalili.

Slovenski umetniki v Gorici

Naše mesto in okolica je dala Slovincem dokaj kulturnih, umetniških delavcev. Udeležujejo se po Sloveniji, na odrih, kot učitelji umetnosti itd. In se vsako poletje znova vračajo k nam. Poleg drugih so nas posetili letos znani pevec, tenorist zagrebške opere, ki je pred kratkim slavil svojo zmago v Narodnem divadlu v Pragi, g. Marij Šimenc. Vrnila se je v svojo domovino g. Podgorska, priznana igralka zagrebške drame, posetil je gorko Gorico tudi naš najboljši igralec, poznan Tržačanom po svojem delovanju na tržaškem odru, g. Milan Skrbinek. So to trije predstavniki naše kulturne veličine. Kot topel pozdrav v to pusto vsakdanjost, v to težko osamljenost, ko si išče človek vedno in vedno toplega pozdrava, se nam zdi njih obisk, njih vrnitev. Želeli bi le, da nam morda s svojim nastopom dajo še več misli in ljubezni.

Romanje zlatih kolajz v Gorico

Zlate kolajze so napovedale za 8. in 9. dan avgusta veliko romanje v Gorico in na kraje, kjer je divjala vojna vihra. Tega romanja se udeležijo tudi poseben odposlanec vlade.

Izvozni trg v Gorici dne 21. julija 1926.

Cene: Vajin od 0.20 do 0.30; paradižniki od 1.20 do 1.40; hruške od 0.80 do 3.20; breskve od 4.50 do 6.—; marelice od 3.20 do 4.—; češnje od 3.20 do 3.60;

fige od 1.10 do 1.50; cimberji od 0.80 do 1.—; krompir 0.38; jabolka od 0.70 do 1.40.

Na trg je prišlo precej blaga. Kupčija dobra s sadjem, z zelenjavo slaba, ker manjka popraševanje.

Največ je bilo pripeljanih na trg hrušk do 70 kitalov.

Kupčija s paradižniki je začela te dneve in so dosedaj prišle le malenkostne količine na trg.

Kot posebnost omenimo, da so prinesli Brici z Oslavja kazat od toče zadeto sadje, ki je bilo nema a vendar zgornja priča, kako je razsajala in kletila toča po Brdih. (Poročilo o tej toči prinašamo na drugem mestu.)

Druga telefonska zveza Gorice s Trstom.

Goriška trgovska zbornica zagotavlja, da bodo dela za drugo telefonsko zvezo izgovorjena še v teku enega meseca. Približno se torej izpolniti goreče želje Goricanov po hitrejši zvezi s Trstom, kar se uresniči komaj sedaj z drugo telefonsko zvezo, kateli dosedaj je moral čakati vsak, kdor je hotel govoriti s Trstom, najmanj dve uri na zvezo.

Posvetne razprave v Gorici.

Nadaljuje se razprava proti Hvalici Ivanu, ki je ustrlel dne 15. marca 1926. svojo govorila Loviščka Franca, in sicer se zaslusujejo še ostale priče.

Priča Dugar ne pove nič posebnega. Priča Stergar je videl, kako se je raztrgal obtožencu jopit.

Priča Kenda izjavlja, da je streljal Hvalica na Loviščka štiri korake daleč. Pri strel je padel, ko je stal Hvalica v kuhinji, drugače in tretjega je oddal v sobi zraven kuhinje.

Priča Namar ne pove nič posebnega. Priča Gerbec trdi, da ni videl pri Loviščku rezila v roki in potrjuje izjavo Kende, da je streljal Hvalica najprej iz kuhinje, šel nato v sobo in ustrelil še dvakrat na Loviščka. Izjavlja, da Hvalica v trenutku, ko je streljal, ni bil pijan.

Prebrala se je na to pišerna izjava priče Jaga, ki se nahaja sedaj na delu v Franciji.

Priča Gerbec Matilda, o kateri se je domnevalo, da je tajni vzrok nasprotovanja obeh tekmecev, izjavlja odločno, da ni bilo med njo in nobenim izmed obeh ne Hvalici ne Loviščeku ljubezni. Ko se je vrnil Hvalica domov, priča je bila pri Hvalici uslužbenka, je pravil, da ga je Lovišček ranil, da je pa tudi on trkal streljal na Loviščka. Ponovno je izjavila, da ni bilo nobene ljubezni med njo in med obtožencem.

Priča Tazzoli, načelnik kanalske milice, slika obtoženca z lepimi barvami, vedno uslužen in vdan.

Tudi Moretti, častnik kanalske milice, ve povedati o obtožencu le dobre stvari, medtem ko se spominja, da se je tudi Lovišček dobro kot k ravje, ker je istega okusa, harve in gostote.

Pencroff, ki je nekoli služil na neki kitolovki, je znal, kako se odira mast. To delo pa je bilo precej neoprijeto in je trajalo cele tri dni. Vsi so se udeležili tega dela, celo Gedeon Spilett, ki je po mornarjevih zatrdilih postal »izvrsten brodolovnik«.

Izrezali so mast v dolgih vzporednih kosih, ki so bili debeli dva čevlja in pol, nato so napravili manjše kose ter jih razstopili v prstenih posodah, ki so jih prinesli k obrežju, da ne bi zasmradili okolice planote Lepega razgleda. Pri topitvi je mast izgubila približno tretjino teže, toda vkljub temu je je bilo dosti. Samo jezik je dal 6000 funtov ribje masti, spodnja ustnica 4000 funtov. Iz te masti se je dalo napraviti toliko glicerina in stearina, da so bili naselenci za dolgo časa brez skrbi. Poleg tega so dobili tudi ribjo kost, ki se je dala tudi uporabiti, dasi ni na otoku Lincolnu nihče nosil ne maslovecov ne dešnikov.

Zgornji del kitovega čreva je bil na obeh straneh posejan s osesostno rožnati, zelo prožnih in vlaknatih brkov, ki so na robeh razcefrani, šest čevljev dolgi, in v katere se nalovi na tisoče malih živali: rib in mekušcev, s katerimi se kit hrani.

Zival je bila samica kita; v njej so našli mnogo mleka, ki je po prirodoslovcu Dief-

*) Pristaniško mesto v državi Nov. Yorka.

višek vpisal v milico, a je kmalu potem izstopil.

Sestavila so se po končanem zasliševanju prič vprašanja, na kar se je napravila odgovorila na drugi dan. O končnem izidu bomo poročali.

Sklepi upravnega odbora širanske pokrajine v sili dne 21. julija 1926.

Zadeve, ki so se odobrile: Dornberg: Pravilnik glede občinskih čuvajev; Podgora: Povik za eno četrt na davek za napise; Tolmin: Odstop prostora finančni brigadi za gradnjo vojašnice; Podgora: prodajni in obrtni davek 1926; Bovec: Rekurs proti družinskemu davku Tausani Ivana; Tolmin: Bilanca 1926; Podgora: povik za eno četrt na davek na peso. Zadeve, ki so se odložile: Rimsberg: Odškodnina kaplanu in zvonarju. Različni ukrepi: Občine, ki niso še predložile bilanc 1926. (Računski oddelki predlaga, naj se uradno sestavijo proračuni vseh onih občin, ki teh še niso predložile); Miron: Davek na napise (se objeje); Bovec: Rekurs proti družinskemu davku v slučaju Karla Pirca, Ivana Miheliča in Ivana Pavlina (se zavrne); Gradišče: Rekurs proti družinskemu davku Volčič Antona (se mu ugodi); Čepovan: Rekurs proti obrtnemu davku Marije Hojak (se zavrne).

KRONBERG Prepričati radi zidu

Včeraj predpoldne sta se sprijela na polju sosedja in sicer Pausič Rafael in Stefan Bone. Ze del časa sta si bila drug drugemu v želodcu to pa radi nekega zidu, o katerem je vsak trdil, da je njegova lastnina. Ko sta se dobodara ošteila in izbesedila, je udaril Pausič svojega nasprotnika s lopato in mu prizadjal globoko rano na bradi. Prihitele so kmetje, da pomirijo razdražene duhove, Boneta so odpravili domov, da si pozdravi dobljene rane, Pausič se je pa naznanil oblasti in bo spoznal, da je prepovedano dokazovati z lopato lastninsko pravico.

VOJSKO

25. t. m. na cerkveni praznik sv. Jakoba priredi društvo «Planinca» svojo tretjo prireditev. Na dnevnem redu je dvodejanka «Lazidravnik», ki je prežeta skozi in skozi s humorjem, tako da se ne bodo gledalci dolgočasili. Pripranih smo celo, da bo preveč smeha. Po končani igri bo prosta zabava, šaljiva pošta in srečolov. Dobitki bodo velike vrednosti, zato bomo segali pridno po srečkah. Toda kaj bi Vam naštevali, pridite in deležni boste vsega. — Upamo, da nas obiščejo vsi, ki pridejo od blizu in od daleč k cerkveni slavnosti. — Nadejamo se tudi obilne udeležbe iz Idrije. Vreme se je izpremenilo, v kotlini bo neznozna vročina, zato pa na Vojsko, na sveži planinski zrak.

Prireditve se prične ob pol treh popoldne in se bo vršila v društveni dvorani (salon g. Likar. Na svidenje!

IZ PREŠNICE.

Izobraževalno društvo «Zora» iz Prešnice priredi dne 25. t. m. na dan domačega opasila veselico na dvorišču gosp. Antona Menon v Prešnici, kot je bilo že javljeno. Sodelovala bodo bližnja bratska društva, in sicer: «Skala» iz Černetič, «Zveza» iz Ozicze, «Lilija» iz Beke, «Cvetiči Slavnik» iz Podgorji in «Slavnik» iz Klanca. Na vzporedno bo deklaracija «La mendicant» in šaloigra «Prvi aprila v dve dejanji». Med vzporedno in pri plesu bo igralo godbeno društvo iz Ozicze, začetek veselice točno ob 4. uri popoldne.

K obilni udeležbi ujudno vabi — Odbor.

CERKNO.

Deček pod avtomobilom.

Ko je privozil avtomobil po poti iz Zelina proti Cerknemu, je prišel nenadoma pod deček šestletni deček Koba Franc, čeprav je dajal krmilec Stejskal Josip iz Tolmina znamenja in četudi je skušal še pravčasno ustaviti vozilo. Deček je bil zbežan in je padel pod voz. Deček se je še nezavestno pripeljal v vas, kjer so se mu ugotovile štiri praske na glavi, velika rana na spodnji čeljusti in razne odrgne na rokah in na nogah. Menda je izključena vsaka odgovornost krmilatelja in je pripisati nearečo le nesrečnemu slučaju in otrokovi zbežanosti.

TOČA V BRDIH.

Zopet je obiskala toča naša Brda. Se stično so grozili črni oblaki s Krmina sem, polskovalo je neprenehoma in bučalo in golčalo je v oblakih venomer. Po polnoči je pa začelo. Piš se je vzdignil in padala je toča, kakor bi hotela vse pokončati. Samo deset minut je trajala, a za sabo je pustila sledove, ki so uničili našim Brdicem ves pridelek. Bil je poseben pas, ki je segel na severno stran do Podsobotina, od Brezgarja do pod Gravnarja in proti jugu do oslavskega pokopališča, kar je bilo v teh mejah, je vse uničeno. Uničen je sirs, žalošno mola strelja iz zemlje, uničen fižol, povrtna, krompir se bo moral izkopati, ker je toča oklestila vse, kar je bilo zelenega nad zemljo. Vinaki pridelek je uničen, še dru-

go leto bodo občutili trte današnje toče.

Pod vsakim sadnim drevesom je bilo vse polno pobitega sadja in, če je še kaj ostalo na drevesu, se bo moralo pobirati. Še davi ob sedmi uri so bili jarki polni toče, njena ko oreh debela zrna so primrznila drugo ob drugo in napravila v senčnih legah trdno ledeno skorjo. «Ves živež, vse življenje je uničeno» mi je tarna kmet, ko si je na vse zgodaj ogledoval škodo. «V Gorico na trg bom moral iti, če bom hotela družini kaj skuhati» je pristavila žena. Vse zre s strahom v bodočnost. Kar je pustila večmesečna moča, kar se je bilo rešilo v zadnjih treh lepših dnevih, vse je na tleh. St. Maver, Podsobotin, Oslavje, Ščedno, v teh frakcijah je toča najbolj gospodarila. Celotne akacije ob cesti je oklestila. Vinogradi kažejo žalostno sliko. Ko je hodil človek spomladaj po Brdih, je videval že na vse zgodaj pridne Brice, kako so se potili in pridno delali, in sedaj, ves trud je popolnoma zastoj. So kmetje ob Pevmici proti Podsobotinu, katerim je lansko leto odnesla zdijavna Pevmice ves pridelek: sirs, fižol, krompir in zraven pridelek se zemlja, ki je nadomestila z gručcem in peskom, letos se je lotil kmet z novim upom dela, pa je prišla toča in mu prečrta la zopet vse račune. Marsikdo je videl, ko je ogledoval škodo, čisto odprto v svet in se ne na njej, kajti nemogoče se mu je zdelo, da bi si po tolikih udarcih še opomogel. Da bi se nam vsaj davki, ki so tako težko breme, odpisali, so si zaželeli, a utihnili, ker niso vedeli, če so dopustne take želje. Oblasti naj bi prisložitve reševem na pomoč in tudi g. poslanci so naprošeni, da se zavzamejo za ponesrečence in naj posredujejo, da pride pomoč v tej ali oni obliki.

BOVEC

Tudi letos nas je presenetila naša mladina s svojo prireditvijo ob zaključku šolskega leta. Mnogo je bilo truda, dosti dela, preden se je moglo vse to prikazati na odru. Hvaležni in zahvalni moramo biti g. nadučitelju in njegovi gospe za vse napore, ki sta ga imela z našimi otroci — in tudi ostalo učiteljstvo zasluži pohvalo.

Prireditve sama na sebi je uspela nad vse dobro. Pesmi in deklaracije so se vrstile druga za drugo. Naši otroci so pehli dobro; čisti in dosti izvežbani so njih glasovi. Peli so in zopet radostno peli — naši otroci — in ploskanja je bilo dosti, včasih več, včasih manj. Igra se je razvijala v vedno večje zadovoljstvo in zabavo gledalcev in razpoloženje se je stopnjevalo. Katerega izmed njih naj omenimo in pohvalimo? Vsi so rešili svoje vloge prav dobro: od Kralja in obeh Maričk, od družic in stare Mete, od čevljarja in berača pa do lakajev in čevljarjskih vajencev — in porednih palčkov. Vsekakor pa sta čevljarjska vajenca s svojimi kupleti izzvala obilo smeha in tudi lakaja sta krepko konkurirala.

V ostalem: obisk je bil prav lep; samo treba za prihodnje prireditve energičnih rediteljev, osobito za galerijo. Tam se je zbralo nekoliko fantalinov s cigareto v ustih, ki so neprestano motili prireditve z neslanimi vpadi in opazkami. — ne.

SERPENICA

Tukajšnje bralno društvo «Stob» vabi na prireditev, ki se bo vršila v nedeljo dne 25. t. m. (Sv. Jakoba, dan srpenškega sejma). Predstavljal se bo Jalen-ova drama štiriodejanka «Doma», vzeta iz knotskega življenja. Društveni pevski zbor nam zapoje par lepih narodnih pesmi. Po igri prosta zabava. Začetek ob 3. uri in pol popoldne. Sosedna društva so naprosena, naj tisti dan ne napravljajo prireditve, temveč naj nas množično posetijo. — Bralno društvo «Stob», Serpenica.

IDRIJA

Naš staroslavni rudnik je vir lepih vsakoletnih dohodkov državi. Saj je znano, da je poleg ostalih treh rudnikov živega srebra, ki so na svetu, še eden namreč v starih pokrajinah Italije, eden v ruski Aziji in eden v Ameriki, naš kavalitativno najboljši. Pri nas se pridela najčistejša kovina. Zato je tudi daleč poznano naše blago. In nič se ni tudi, da se država trudi, izkoristiti bolj ko mogoče našo zemljo. — Sedaj je rov globok 333 m. To je najgloblji rov.

Razdeljen je v 13 polj, na katerih vseh se dela. Delavci, ki delajo na 13. polju, so torej ravno na morski gladini, ker naše mesto ima 333 metrov nadmorske višine. — Sedaj pa mislijo pri Jožetovem jarku poglobiti rudnik še za eno polje. — Tam je namreč teren najprimernejši za to delo. — Voda ne nagaja v toliki meri kot pod Kolobrevi planinami, kamenje je precej bogato itd. Priprave za to poglabitev, ki zahteva precej truda in posla, so se že začele. Zlasti je tu važen vodeni pritisk, ki je razmeroma precejšen. Iz zgornjih polj črpa električna sesaška voda iz jame. V novo polje pa jo bo treba šele napeljati. Tako bomo torej za eno nadstropje v tla bogatejši.

Zelo zanimiv bi bil za vsakogar izlet v naš rudnik. Vemo, da bi se ga mnogi člani tega ali onega društva na Vipavskem, Cerkljanskem, Tolminskem itd. zelo radi udeležili. Toda žalibog je obisk rudnika dovo-

ljen samo onim, ki imajo posebno dovoljenje od rudniške direkcije in Trstu. Prejšnjake se zadostoval dovoljenje od rudniškega našega rudnika, toda nekaj let sem to ne zadostuje.

Književnost in umetnost

— Erjavec F. — Flere P.: Starejše pesnice in pisateljice. Izbrani spisi za mladino. 2 risbami okrasili Iv. Kobiljeva in R. Klein-Sternenova. V Ljubljani 1926. Natiskala in založila Učiteljska tiskarna. Str. CXXXVI + 293; cena vez. knjigi Din 80. — Po daljšem presledku je izšel zopet, sedaj XIV. zvezek znane elegantne zbirke «Slovenski pesniki in pisatelji», ki jo izdajata pri Učiteljski tiskarni F. Erjavec in P. Flere. Ta zvezek obsega «starejše pesnice in pisateljice», to je vse do nastopa naše moderne, ki jo zaznamuje tudi v zgodovini naše zene ustanovitve tržaške «Slovenke». Čeprav je namenjena knjiga v prvi vrsti mladini, zlasti ženski, bo vzbudila gotovo veliko pozornost tudi pri odraslem občinstvu, posebno med ženstvom, saj je tu v naši literarni zgodovini prvi izčrpan obdelana vloga, ki jo je zavzemala žena v našem slovstvu. Obširni literarni uvod v knjigi obdeluje izčrpano sicer le Hausmannovo, Turnograjsko, Pesjakovo in Pakjovo, te glavne štiri starejše literatke, vendar se dotakne tudi vse druge dolge vrste, ki se je kakorkoli pojavila na našem slovenskem polju tako, da imamo sedaj res popoln pregled ženskega literarnega dela v preteklem stoletju. Nanizana je v tem uvodu ter v tolmaku toliko doslej še popolnoma neznanega gradiva, da lahko mirno rečemo, da sta nam podala šele Erjavec in Flere izčrpano sliko navedenih slovenic. Tudi antologija, v kateri je objavljenih nekaj doslej sploh neznanih spisov in s katero so postale naše starejše pisateljice zopet dostopne širšemu občinstvu, je izbrana le iz del Hausmannove, Turnograjske, Pesjakove in Pakjove. Zbirka je zaradi svoje izredno elegantne opreme znana že od poprej, le to naj omenimo, da je ta zvezek tudi ilustriran od dveh žensk, namreč Iv. Kobiljeve in Rože Klein-Sternenove, najvažnejših zastopnic starejših generacij naših upodabljalovih umetnic. Prihodnji zvezek, ki nam ga obetata prireditelja, bo obsegal «Pokrajinske pesnike in pisateljice». Zbirko in posebej še ta zvezek seveda vsem toplo priporočamo.

— Slovenski pritkovalec. Pravkar je izšla Katoliška knjigarna v Gorici 136 strani debelo knjigo «Slovenski pritkovalec», ki jo je spisal svetnik Ivan Mercina, državni glasbeni učitelj v Gorici. Knjiga je navodilo za pritkovanje cerkvenih zvonov po škrlkah. V predgovoru je zapisano: «Mi Slovenci smo že po naravi pritkovavci. Treba je, da se pritkovanje ohrani, da se ta lepi običaj razvija in spopolnjuje. 243 vzorcev za pritkovanje je pisatelj nakopičil. Tako knjigo ni imel doslej še noben narod v Evropi.

Dobi se pri Katoliški knjigarni v Gorici, via Carducci 2, v Stokovi knjigarni v Trstu, via Milano 37. — Nevezana 8 lir, vezana v platno 11 lir.

— Oče, budi volja tvoja, spisal dr. Ivan Pregelj, Katoliška knjigarna je izdala pod gornjim naslovom knjigo. Obseg 108 strani, 12 risb Saše Sentla. To knjigo je izdala že prejšnja Družba sv. Mohorja, toda naša izdaja je nekoliko spremenjena in ilustrirana. Prodaja se pri Katoliški knjigarni v Gorici, via Carducci 2, v Stokovi knjigarni, via Milano 23 v Trstu po L. 3.50.

— Zadnji dnevi velikega mučenika. Katoliška knjigarna v Gorici je izdala «Zadnje dneve velikega mučenika», povest iz misijonskega delovanja v severni Ameriki. Strani 80, broširano 4 lire. Prodaja Katoliška knjigarna v Gorici, via Carducci 2, in Stokova knjigarna v Trstu, via Milano št. 37.

Razne zanimivosti

Zanimivosti o življenju

Ne da se vselej prav lahko določiti mejo med živo in neživo stvarjo in naravi. Kakor je bilo težko določiti včasih pri mikroskopskih bitjih, če so li živalice ali rastline, tako težko je včasih določanje, če je gotova tvarina organska ali neorganska.

Najznačilnejša znamenja, po katerih poznamo živi organizem od drugih stvari, bi bila naslednja:

Pred vsem je vsaka živa stvar sama na sebi organizem; drugi ima moč presnavljanja, to je, iz svojega okolišja črpa tuje tvarine, ki jih v sebi predela in porabi za napravo svojih sestavnih delov; tretji gromadi v sebi toploto (energijo), ki jo v nekaterih slučajih deloma tudi oddaja, v drugih za zopet ne; četrti poseduje moč samonmožitve, t. j. plojenja.

Da je vsaka živeča stvar sama v sebi organizirana, je potrjeno, kajti celo pri najnižjih enostanih bitjih najdemo organizirano protoplazmo. Dalje ne more noben; živa stvar obstajati, če ni v neprestanem stiku z neorganskim svetom, iz katerega neprestano črpa tvarino, ki jo rabi za kemično presnavljanje in sebi.

jih dobro namažemo z mastjo ter jih raztrosimo po snegu. Kaj se zgodi, ko izstradana žival pogoltno to? Gorkota njenega želodca mora raztopiti ledeno plast, ribja kost se raztegne in prebode želodec s konicama.

— To je zares premeteno, je rekel Pencroff.

— Prihranimo si smodnik in svinec, je pristavil inženir.

— In je bolj od zanki je pripomnil Nab. — Toda počakajmo zime.

— Da, zime.

Medtem je zidanje ladje dobro napredovalo in proti koncu meseca je bila že napol z deskami pokrita. Že so se poznale lepe oblike, ki so kazale, da bo ladja dobro plavala.

Pencroff je delal z brezprimerno vnemo. Samo njegova trdna narava je mogla kljubovati tem naporom; skrivaj pa so mu tovariši pripravljali nagrado za njegov trud in 31. maja je imel biti dan njegovega največjega veselja.

Tistega dne je Pencroff namreč po kosu, ki je ravno hotel od mize, čutil, kako mu je nekdo položil roko na ramo.

Bil je Gedeon Spilett, ki mu je dejal: «Počakajte trenotek, Pencroff; tako ne pojdetje prof. Pozabili ste na posladek?

PODLISTEK

JULES VERNE:

(76)

Skrivnostni otok

«Kakšen velikan!» je vzkliknil Nab. Ta naziv je bil upravičen, ker kit je meril v dolgost osemdeset čevljev in je tehtal okrog 150 stotov funtov.

Nasedli velikan pa je bil miren in se ni skušal osvoboditi vkljub visokemu morju. Naseljenici so v kratkem spoznali, zakaj se ni kit gibal.

Temelj žive tvarine je stanični sok, ki mu pravimo protoplazma. Ta je po svojem kemičnem sestavu silno komplicirana, razlikuje se pač pri različnih organizmih, vespovsod pa sestoji iz življenjske «plazme» in vode. Plazma je sestavljena iz takih kemičnih snovi, od katerih izpremenjevanje je odvisno življenje. Po ustroju ni protoplazma enotna, kajti vedno je najdemo v dveh oblikah, ki sta vedno skupaj, namreč citoplazma (cytoplazma) ki sestavlja glavni del celote, ter jedro, ki je hranilni in reproduktivni centrum. To dvoje, citoplazma in jedro, tvorita skupaj celico. Kombinacije celic pa sestavljajo telesa vseh organizmov, naj si bodo že veliki ali majhni, nekdanji ali sedanjí. Stanica je najmanjši živ delec vsake žive stvari, pa naj bo to človek, žival ali rastlina.

Temeljna ali glavna življenjska pojava sta dva, namreč hranitev in razmnoževanje.

Hranitev ni prav nič drugega kot izrabljanje dosegljivih tvarin za naravno novih celic, ki so potrebne za rast telesa ali pa za nadomestitev onih, ki so se izrabile. Bistvene tvarine, ki jih celica rabi, so kisik, voda ter nekatere soli, skratka: potrebne so vse tiste vrstine, iz katerih je sestavljena protoplazma. Ako jih živo bitje ne more dobiti v zadostni meri, hira; v skrajnem slučaju ugasne tudi življenje celic. Dalje imamo nekatere sestavine, ki ne smejo priti v telo, ker če pridejo, vplivajo na staničevje pogubno. Te sestavine poznamo pod skupnim imenom strup, ki zmanjšajo ali uničijo življenjsko silo stanic.

Smrt celic nastopi lahko tudi radi preobilice potrebnih hranil istotako kakor radi pomanjkanja slednjih: preveč ali premalo vode; prenizka ali previsoka temperatura; prekomerna ali nezadostna svetloba. Še več je takih čimov, ki so v pravi meri koristni in nujno potrebni življenju, postanejo pa uničujoči, če presejajo meje.

Vsako živo bitje stoji med dvema mejama, med katerima edinoma more živeti. Življenje je v opasnosti ali povsem nemogoče, ko hitro se ena ali druga meja prekoraci. Čudno je pri tem to, da imajo baš najnižje živalice in rastline, sestojče iz malo drugega kot iz protoplazme in vode, razmeroma zelo široke meje. Morejo ohraniti življenjsko silo celo pod pogoji, ki so pogibelní za višje razvita bitja. Protozoje, jajčeca od nižjih vrst živali, trosi gliv itd. moremo polagoma posušiti in ostali bodi dolgo časa živi brez vsake vode. Nekatere nitkaste črve so posušili, pa so navzlic temu ostali živi skozi štirinajst let; dalje so zopet taka semena, ki popolnoma suha ohranijo kaljivost deset pa tudi dvajset let. Glive kvasnice preživijo temperaturo sedemdesetih stopinj Celzija nad ničlo, nekatere med njimi bodo preživele celo sto stopinj, namreč temperaturo vrele vode. Pasteur je segreval glivne trose do 120 stopinj Celzija, ne da bi jih uničil. Ko so pa bili enaki trosi vlažni, jih je uničil že s temperaturo sto stopinj. Nekateri trdijo, da so bakterije, ki jih toplota vrele vode ne uniči; morda velja to za izjemne vrste, navadno se pa zgodi, da bakterije podležejo mnogo pod sto stopinjami toplote. Znanstvenik Kühne je enostanične morske amebe umoril s 35 stopinjami Celzija; amebe iz rek so prenesle deset stopinj več. Celotna semena od rastlin so segreli do sto stopinj, ne da bi jim uničili kaljivost. Vsekakor velja to le za slučaj, da izpostavljenost taki temperaturi ni predolga; mnogo nižja temperatura je za semene pogibelná, če traja dolgo časa. Višje razvite rastline je zajel led ledenikov, pa so ostale žive v njem skozi štiri leta. Ribe, žabe itd., so pa mnogokrat oživele, potem ko so bile dolgo časa zmražene v ledu. Suhe glive kvasnice, kakor zatrjuje Cagniard de la Tour, so preživele mrz s šestdesetih stopinj Celzija pod ničlo, ko jih je pa ovlažil z vodo, jih je bilo konec že pri peti stopinji pod ničlo. Cohn je ohladil bakterije do 18 stopinj pod ničlo, ne da bi jih usmrtil, semena pa prenesel brez škod celotno take skrajnosti v mrazu, kot je 120 stopinj pod ničlo.

Tudi pri živalih je razlika v občutljivosti mraza. Semper je opazil, da drobne infuzorije usmrtil je ledišče vode, tolmunskih polžkov pa ne, navzlic temu je bil minimum življenjskega delovanja pri prvih pri četrti stopinji Celzija, pri drugih pa že pri dvanajsti stopinji. Iz vsega tega je mogoče videti večji ali manjši razmak mej, med katerimi obstaja možnost življenja, toda meje pa le so. Če ni torej pogojev za življenje, ne bo slednje, ne bo slednje obstajalo. In ko hitro življenje izgine iz telesa, postane to samo tvarina, ki je podvržena takoj vsem tistim zakonom, ki vladajo neorganski svet. Razmnoževanje živih bitij pa ni drugo kot to, da se od živečega organizma odloči več ali manj kompliciran del z vsemi značilnostmi prvotne vrste in živi potem ter se razvija zase na isti način. Prav nič ni čudno, da se iz hrastovega želoda razvije hrast, kajti v želodu, ki je del hrasta, ne more biti drugih karakteristik. Isto velja za vsako živo bitje. Naj se razmnoževanje vrši na kakršenkoli način, vedno se zgodi, da prejše življenje dá iz sebe del samega sebe, ki se potem razvija samo zase kakor novo. F. M.

— Italijanski in švedski nogometaški so igrali v tork zopet v Stokholmu. Zmagali so Italijani s 3 : 0.

— Konservativna vlada v Ottawi (Kanada) je bila vržena po samih treh dneh poslovanja. Poslovna vlada, ki je bila nato sestavljena, je določila nove volitve za 14. sept. t. l.

— V Hongkongu je tajfun napravil za več milijonov dolarjev škodo.

— Avstrijski prosvetni minister Rintelen je pridobil socialne demokrate za nova pogajanja glede šolskega vprašanja. S tem je vsaj za ta trenutek odstranjena ena najtežjih kriz v avstrijskem parlamentu, ki bo mogoč tako spet redno delati.

Borzna poročila.

Trst, 21. julija.
Amsterdam 1200, Belgija 67, Francija 63, London 149.75, New York 30.60, Španija 485, Švica 590, Atene 36, Berlin 730, Bukarešta 14, Praga 91, Ogrska 0.0425, Dunaj 425, Zagreb 54.
Uradna cena zlata (20.VII) 586.87.
Vojnoškodninske obveznice 67.

Gospodarstvo.

SEMENA, KMETIJSKE POTREBNOSTI.

Tržaška kmetijska družba v Trstu ima največjo izbero vseh kmetijskih potrebščin.
V svojih skladiščih ulica Raffineria št. 7 in Torre bianca 19, se dobijo:
Semena vseh vrst, naročena od zanesljivih nemških tvrdk. Vsa semena se pred razprodajo preizkusijo na lastnem aparatu za preizkušanje kaljivosti.

Za sedanj setev imamo preizkušena semena jenske repe okroglice in podolgate solate endivije, motovilca, zgodnje in kasne brokile, cvetoči karjoli, inkarnatne ali laške detelje, spinace vseh vrst, radiča solatinka, graha nizkega itd.

Sredstva za pokončevanje rastlinskih škodljivcev: Angleško modro galico, žveplo ventilirano, apneni arzenik «Azol» železno galico, «Silvena» razkuževalno sredstvo proti vsem mrčesom itd.

Kmetijsko orodje: Škropilnice znamke «Vermosel», Ferrara, Volpi; žveplalnice ročne in nahrbtnne, razno ročno vrtno in poljsko orodje; kose znamke Merkur od 70/cm, znamke «Himalaia» od 60 in 65/cm, grablje lesene, senene vile itd.

Orala znamke «Sack» in znamke «Bäcker» plužna telesa za lesene gredlje, slamoreznice, itd.

Kmetijske stroje vseh vrst nabavlja po želji posameznika od najboljših tu in inozemskih tovarn v najkrajšem času in po najzmernejših cenah.
Za natančnejša navodila obrnite se na našo centralo v ulici Torrebianca št. 19.

UMETNA GNOJILA.

Opozarjamo ponovno vse one zadržane in člane, ki še niso odgovorili na našo ponudbo za preskrbo kalijevih soli, da preteče rok nabave dne 20. t. m. Temežovo žindro smo že vsi oddali in je čas naročitve že potekel. Ako dohimo nove ponudbe, bomo javili.

SUPERFOSFAT IN AMONIJEV SULFAT.

Zbiramo predznanbe za naročila superfosfata in amonijevega sulfata. Čim več naročil dobimo, tem ceneje bodo naše ponudbe. Cene so odvisne od Vas samih.

Vabimo vse one, ki bodo potrebovali superfosfat in amonijev sulfat, da prijavijo, množično potrebo brez obveze naročila. Naročbe bomo sprejemali, ko bomo izdali naše ponudbe in navedili cene.

Prijave sprejema:
Tržaška kmetijska družba v Trstu
ulica Torrebianca št. 19.

DAROVI

Na veliki dan Kočanskih še večjih škrukljev nabrala dva pod koškim jezom lepo svoto. Privlekla sta na to za plešasto grivo «šimelna» ga cukala tako dolgo za plešo, da je določil 10 lir med groznim hrzanjem, brčanjem in prekopicanjem. Ko so se trije privlačili do hrastovega oreha, vzela sta mu še uro z verižico ter jo prodala na ameriški dražbi tako, da je narasla svota na 106.50, na kar je še neki usmiljen in dobrodrušen mecen določil 5 stotink za onega, ki ponese denar v Trst, da bo imel za tramvaj. Ker je pa ta slednji antitramvajec in ker pri «Edinosti» nimajo nikdar drobiža, zaokroži svoto na 110.— lir. Cveč Jože ml. in Fran Tomažič iz Matenjevasi vsak po 10 lir kot odklonjeno nagrado pri ponesrečenem avtomobilu. Skupno 110 lir za «Šolsko društvo».

Živeli vsi veseli in ne jezni «Jezovci»! V počastitev spomina svojega blagopokojnega očeta daruje ob prvi obletnici njegove smrti g. Karel Križman iz Tubelj 120.— za «Šolsko društvo».

Koncem šolskega leta v otroškem vrtcu v Šklednju so darovali matere gojencev 1775.— za tamošnjo podružnico «Šolskega društva».

Za obdaritev otrok ob sklepu šolskega leta dne 17. t. m. v otr. vrtcu v Rocolu so darovali: trg. Marija Lozar sladšče in nekaj igrač; Magajna Anton 5 zvitkov biškotov; g. Jakob Perhauz 2 litra malinovca; Ukmar Ana sadje, sladšče in čokolado; Cergol Alojzija biškote in sladšče; Fran Kandare 1 l škatlo fig in biškote; Fran Novak biškote; Mihael Zadnik nekaj sadja; Ana Ukmar sadje, biškote, sladšče in čokolado.

Ob tej priliki je darovala tudi gojenka vrtca Pečar Petra, ki letos prestopi v ljudsko šolo 175.— za ročalski otroški vrtec.

Vsem velikodušnim darovalcem v imenu naših malčkov najlepša hvala.

Anton Škamperle daroval podružnici Š. D. pri sv. Ivanu 170.— mesto cvetja na grob prerano umrl Milici Schmidt.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Torre bianca 21, pouk in prevodi v vseh jezikih. (1135)

ŠOFER, mlad, izkušen, išče službe v mestu ali na deželi. Naslov pri upravnistvu. 1138

GOSTILNA, dobro vpeljana, s koncesijo in stanovanjem se proda; druga se da v najem. Kavarna Trenta ottobre, Mahnič. 1133

MIZARSKI učenec in pomočnik se sprejmeta. Slenc Ivan, Bistrica. 1134

SIR, ovčji, pomladni, v pinjah, ima na prodaj Rafael Zimic, stara trgovina s sirom, Deskle. 1095

PRNIŠKI SIROP priporočljiv proti kroničnemu kašlju in bronhialnim afekcijam. Stklenica za odrasle L 7.50, za otroke L 5.—. Dobiva se samo v lekarni Castellonovich, Trst, Via Giuliani 42. 1136

GLYKOL je pravi dobrotnik vseh onih ki trpijo na živčni oslabelosti, glavoboli, pomanjkanju slasti. Glykol je spleten in energičen obnovitelj. Prodaja se v lekarni Castellonovich, Trst Via Giuliani 42. 1137

KAMJONI s pripravnim vozom in mali kamjoni. Prevoni blaga na vse kraje po najnižjih cenah. Priporočila se Bistjak, Viale Venti Settembre 94, telefon 2-41. 1123

SVOJIM GOSTOM namenjamo, da sem prevzel gostilno pri postaji v Sežani. Točn najboljša vina. Dobra kuhinja. Priporočila se Bistjak, dosednji voditelj Mahorčičeve gostilne. 1124

BABICA, diplomirana sprejema noseče. Via Madonna 10/11. 1127

CEVLJARSKI vajenec in podčelavec se sprejmeta. Dobita stanovanje in hrano. Rozzol in Monie 1000. 1128

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, Via Giulia 29. 1096

BABICA, avtorizirana, diplomirana, sprejema noseče. Adele Amerschitz-Sbaizer, Farneto 10 (podaljšana Ginnastica), lastna vila, tel. 20-64. 1070

VODA «DELL'ALABARDA» PROTI IZPADANJU LASI. Vsebuje kisin in je valed tega posebno priporočljiva proti prhljaju in za ojačenje korenin. Stklenica po L 6 se dobiva samo v lekarni «Castellanovich», Trst, Via Giuliani 42. 1044

Zaloga domačih vin.

Vipavsko, istrski refošk in kraški teran. Na bebelo in za družine Viale XX settembre 94 (prej Acquedotto) na drobno in za družine Via Giuliani 32. Telef. 2-41

Priporočila se lastnik PR. ŠTRANČAR. 771

KRONE

plačuje po L 2.35

zlatarna STERMIN - Trst

Via Mazzini 43 786

VOZNI RED

CENTRALNA POSTAJA

TRST - TRŽČ - ČERVINJAN - BENEKKE

Odhodi: 5.30; 6.10; 8.05; 10.05; 13.30; 14.55; 17.—; 18.—; 18.15; 19.30; 23.45.

Dohodi: 5.30; 8.10; 10.—; 11.05; 13.10; 14.15; 17.—; 18.25; 20.35; 23.25; 23.50.

TRST - GORICA - KORMIN - VIDEM

Odhodi: 5.40; 6.25; 7.10; 8.30; 12.45; 15.35; 17.30; 19.55.

Dohodi: 7.53; 8.35; 11.50; 14.35; 16.—; 19.—; 20.—; 22.55.

TRST - NABREŽNA - SV. PETER - POSTOJNA

Odhodi: 1.—; 5.05; 7.—; 9.25; 11.30; 14.45; 16.30; 18.40; 19.45; 20.20; 21.65.

Dohodi: 4.—; 7.—; 7.35; 8.30; 9.15; 11.25; 12.35; 16.42; 18.43; 20.15; 21.35; 23.10.

DRAVNI KOLODVOZ

TRST - BUJE - POREČ

Odhodi: 5.—; 10.—; 13.55; 18.25.

Dohodi: 7.50; 12.15; 18.10; 21.15.

TRST - GORICA - PODBRDO

Odhodi: 6.10; 6.50; 12.—; 17.35; 18.35.

Dohodi: 7.37; 11.51; 15.35; 21.25; 22.40.

TRST - HERPELJE - PULA

Odhodi: 5.20; 11.55; 12.30; 19.05.

Dohodi: 7.32; 9.50; 16.04; 21.32.

Predno kaj nakupite, obiščite

Veliko skladišče pohištva

ALESSANDRO LEVI MINZI

Via Belfiori št. 1 - Via Malcanton št. 7-13

Spalne sobe, obedne sobe, posamezni kosi pohištva v veliki izbiri.

TISKARNA «EDINOST» TRSTU

Izvršuje vsa tiskarska dela v najmodernejšem stilu kakor tudi v večbarvnem tisku. Razpolaga z najmodernejšimi stroji, škarni, Lynotype, stereotipijo ter rotacijskim strojem. Vsa naročila se izvršujejo točno in po zmernih cenah.

Ulica S. Francesco d'Assisi 20

IZSEL JE: Roman v treh delih

MOČ PRETEKLOSTI

Spisatelj V. J. Križanovska. Iz rusčine prevedel IVAN VOJK.

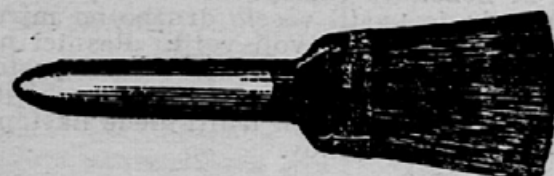
Cena L 6.—, po pošti pripomočeno L 7.40. V inozemstvo L 8.60 proti vnaprej poslanemu suesku. - Roman je izdala iz založila Tiskarna Edinost. - Prodaje: Tiskarna Edinost v Trstu, Via S. Francesco 20/L. - Knjigarna J. Štoka, Via Milano 57 in Žen. dohr. združenje v Trstu, Nar. Knjigarna, Gorica, Carducci 7. - Kraigher Josip, Postojna.

Vezane v originalno platnice (cena L 10.—) se dobi v knjigarni STOKA.

Naročalte in širite

„EDINOST“

LUIGI GREGORICH 756

TRST - VIA GINNASTICA ŠT. 15

ZDRAVNIK

Dr. Fran Korsano

sprejema od 12 do 1

in od 5 do 7

Via S. Lazzaro št. 17 I. n.

SLOVENC!

Ne pozabite, da ima tvrtka

„Old England“

Trst, Corso V. E. III, 26

nasproti zastavljalnici

Izgotovlj. obleke

površnike 524

tu-in inozemsko blago

Lastna krojačnica I. reda

Govori se slovensko

Oglasi v „Edinosti“

Imajo

najboljši uspeh

Zobozdravnik

Dr. Sardoč D.

ordinira v TRSTU

Via M.R. Imbriani 16, I. (prej Via S. Giovanni)

od 9-12 in od 5-7 783

KRONE

plačuje

vedno par cent, več kot drugi

ALOJZIJ POVH, Piazza Garibaldi 2

prvo nadstropje

Pazite na naslov! Pazite na naslov!

JAKOB BEVC

urarna in zlatarna

Trst, Campo S. Giacomo 5

Zlato kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah. Krone plačuje višje kot vsi drugi. Zaloga raznovrstnih ur in zlatenine. (714)

KRONE

po L 2.35 komad

Zlato, briljante, platina, 20-kronska zlata komade

kupuje in plačuje po najvišjih cenah

Albert Povh - urarna

Trst, Via Mazzini 46 766

Priporočljive tvrdke

„Adria čevlji“

trgovina

GORICA - Corso Verdi 32

Posebnost: Velika zaloga raznih čevljev za sport

Narodna tiskarna združena s knjigovozarico

GORICA - Via C. Favetti 9.

Narodna knjigarna združena s papirnico

GORICA - Via G. Carducci 7.

BREŠČAK ANTON

Zaloga in tovarna pohištva

GORICA - Via G. Carducci 14.

Brata CEJ

slikarja

GORICA - Via Ascoli 5.

KRUŠIČ in SIN

krojaška mojstra

GORICA - Corso Emanuele III. 37.

KERŠEVAN JOSIP

Dvokolesa, živalni stroji, puške

GORICA - Piazza Cavour 9.

JAKOB BRATUŽ

pekarna in slaščičarna

GORICA - ul. Mamelli 6. (Šolska ul.)

Martin Poznajetšek

odlikovana krojačnica z izbiro vzorcev

TRST - Via Giose Carducci 36.

MOLAR JOSIP

Gostilna

GORICA - Via Monache 11.

Tržaška posojilnica in hranilnica

Registrirana zadruga z omejenim poročtvom uraduje v svoji lastni hiši ulica Torrebianca 19, I. nadst.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje